

BIJLAGEN

BIJLAGE I: Agenda en discussies binnen de (Europese) Raad.....	2
1. Agenda juli-augustus 2018	2
2. Agenda september 2018.....	3
3. Aspecten van het extern beleid van de EU.....	4
Brexit-onderhandelingen.....	4
Handel	4
4. Raad Economische en Financiële zaken.....	6
5. Raad Landbouw en Visserij.....	6
6. Informele Raad Concurrentievermogen	7
7. Informele Raad Werkgelegenheid, Sociaal beleid, Gezondheid en Consumentenbescherming	10
BIJLAGE II: Nieuwe voorstellen van de Europese Commissie – Prioritair voor Vlaanderen	13
1. Verordening Waterhergebruik.....	13
BIJLAGE III: Ontwikkelingen op het niveau van omzettingen en inbreuken	23
1. Voorstellen van richtlijn.....	23
2. Aangenomen richtlijnen.....	23
3. Stand van zaken omzettingsdossiers.....	25
4. Stand van zaken inbreukdossiers.....	39

BIJLAGE I: AGENDA EN DISCUSSIES BINNEN DE (EUROPESE) RAAD

1. Agenda juli-augustus 2018

Hieronder vindt u een overzicht van de Europese ministerraden die op de agenda stonden tijdens de maanden juli-augustus 2018. Verslaggeving van de relevante raden vindt u verderop in deze bijlage.

JULI			
5-6 juli	Informeel Raad Justitie en Binnenlandse zaken	Federaal	n.v.t.
12 juli	Eurogroep	Federaal	n.v.t.
13 juli	Raad Economische en Financiële zaken	Federaal	n.v.t.
16 juli	Raad Buitenlandse zaken	Federaal	n.v.t.
16 juli	Raad Landbouw en Visserij	<i>Landbouw:</i> federaal <i>Visserij: Vlaams Gewest</i>	<i>Landbouw:</i> Vlaams/Waals Gewest (roterend)
16 juli	Informeel Raad Concurrentievermogen (Interne Markt, Industrie, Onderzoek en Ruimtevaart)	<i>Interne markt:</i> Federaal <i>Industrie:</i> Brussels Hoofdstedelijk Gewest <i>Onderzoek: Vlaams Gewest</i>	<i>Interne markt:</i> Brussels Hoofdstedelijk Gewest <i>Industrie:</i> Federaal <i>Onderzoek:</i> Federaal
17 juli	Informeel Raad Concurrentievermogen (Interne Markt, Industrie, Onderzoek en Ruimtevaart) (Onderzoek)	Vlaams Gewest	Federaal
20 juli	Raad Algemene Zaken ART. 50	Federaal	n.v.t.
19-20 juli	Informeel Raad Werkgelegenheid, Sociaal beleid, Gezondheid en Consumentenbescherming	Federaal	<i>Werk/sociaal:</i> Brussels Hoofdstedelijk Gewest <i>Gezondheid:</i> Duitstalige Gemeenschap <i>Consumenten:</i> n.v.t.

2. Agenda september 2018

Hieronder vindt u een overzicht van de Europese ministerraden die op de agenda staan tijdens de maand september 2018. Verslaggeving van de relevante raden volgt in de maandelijkse Mededeling over ontwikkelingen op het niveau van de Europese Unie – september 2018.

SEPTEMBER			
3 september	Informele Raad Jeugdzaken	Franse Gemeenschap	n.v.t.
7-8 september	Informele Raad Economische en Financiële zaken	Federaal	n.v.t.
10-11 september	Informele Raad Gezondheid	Federaal	Duitstalige Gemeenschap
14 september	Informele Raad Buitenlandse zaken (Ontwikkelingssamenwerking)	Federaal	n.v.t.
17-18 september	Informele Raad Energie	Federaal	Waals Gewest
18 september	Raad Algemene Zaken	Federaal	n.v.t.
18 september	Raad Algemene Zaken (Art. 50)	Federaal	n.v.t.
20 september	Informele meeting van Staats- en Regeringsleiders	Federaal	n.v.t.
24-25 september	Informele Raad Landbouw en Visserij	<i>Landbouw:</i> federaal <i>Visserij:</i> Vlaams Gewest	<i>Landbouw:</i> Vlaams/Waals Gewest (roterend)
27 september	Raad Concurrentievermogen	<i>Interne markt:</i> Federaal <i>Industrie:</i> Brussels Hoofdstedelijk Gewest	<i>Interne markt:</i> Brussels Hoofdstedelijk Gewest <i>Industrie:</i> Federaal
28 september	Raad Onderzoek	Vlaams Gewest	Federaal

3. Aspecten van het extern beleid van de EU

Brexit-onderhandelingen

Brexit: a No deal is a bad deal

Op 12 juli publiceerde de Britse Regering haar langverwachte White Paper over de toekomstige relaties ("The future relationship between the United Kingdom and the European union"). De paper is een felbevochten compromis tussen de verschillende strekkingen in de Conservatieve Partij. Het document werd voorafgegaan door een Verklaring, het 'Chequers Statement'. De Vlaamse Regering verwelkomt het feit dat er alomvattende Britse visietekst is die in de richting van een handelsvriendelijke brexit gaat gecombineerd met een door Vlaanderen gewilde 'plusbenadering'. Die plusbenadering, waarbij ook een brede samenwerking wordt nagestreefd op niet-economische domeinen, is ook de ambitie van het Europees Parlement dat eerder al pleitte voor een associatieovereenkomst. De Britse regeringsvisie bevat echter tal van ambiguïteiten die verder moeten uitgeklaard worden in het onderhandelingsproces. Belangrijk is dat de afspraken inzake de toekomstige relaties duurzaam, eenduidig interpreteerbaar en praktisch werkbaar zijn voor onze bedrijven en havens. Om een nadelige concurrentiepositie voor Vlaanderen te vermijden moet ook verregaande regelgevende samenwerking gegarandeerd worden en dit niet enkel op vlak van productnormen maar ook op vlak van o.a. veiligheids-, milieu en sociale normen. Ook moeten er duidelijke afspraken zijn inzake staatssteun. Enkel zo kan een gelijk speelveld gewaarborgd worden bij verregaande markttoegang.

Prioriteit voor het najaar blijft het afronden van de onderhandelingen over het terugtrekkingsakkoord en de Politieke Verklaring over de relaties EU-VK post-brexit. Die verklaring moet de basis vormen om tijdens de in het terugtrekkingsverdrag voorziene transitieperiode een juridisch bindend samenwerkingsakkoord te onderhandelen. De regering zal de komende weken blijven pleiten voor het inbouwen in het Terugtrekkingsverdrag van voldoende flexibiliteit inzake de transitiefase. Die moet voldoende tijd bieden om een kwalitatief akkoord te sluiten over de toekomstige relaties. Daarnaast moeten burgers en bedrijven voldoende tijd krijgen zich voor te bereiden op de nieuwe situatie. De regering zal er ook over waken dat het protocol over de Ierse grenskwestie zowel de vrede op het Ierse eiland als de integriteit van de interne markt beschermt. De Vlaamse Regering roept de EU en het VK daarom op constructief en met versneld tempo de dialoog over het terugtrekkingsakkoord en de Politieke Verklaring verder te zetten. Enkel een onderhandeld Terugtrekkingsakkoord garandeert een ordelijke uitstap op 29 maart 2019 en verzekert het status-quo tot het einde van de verdragsrechtelijk voorziene transitiefase. Een brexit zonder uittredingsakkoord zou erg nefast zijn, niet alleen voor de Vlaamse havens, maar voor het hele Vlaamse economische weefsel, dat leeft van de export. Het VK is immers Vlaanderens vierde handelspartner. In overleg met het middenveld, de federale overheid en de Europese Commissie worden de werkzaamheden om Vlaanderen voor te bereiden op brexit verdergezet. Hierbij houdt de regering ook rekening met een no-deal scenario.

Handel

De EU en Indonesië zetten hun onderhandelingen over een vrijhandelsovereenkomst verder in ronde 5 waaraan een uitwisseling van tariefaanbiedingen voor goederen gekoppeld werd. Ook over andere hoofdstukken zoals diensten en investeringen werd gesproken. De volgende ronde zal doorgaan in oktober en intussen werkt de Commissie verder aan een impactanalyse.

Op 16 juli 2018 vond een topontmoeting plaats tussen China en de EU. De gemeenschappelijke verklaring die hierna gegeven werd, was breder dan handelsrelaties. Wat betreft handel was de EU tevreden over het resultaat. Beide partners bevestigden onder meer het belang van de

multilaterale handelsregels van de WTO. In de marge van de top werd ook overgegaan tot een uitwisseling van marktaanbiedingen in het kader van de onderhandelingen over een investeringsakkoord. De EU en Vlaanderen evalueren het Chinese aanbod om het ambitieniveau te bepalen.

Van 9 tot 17 juli onderhandelden de EU en de MERCOSUR-landen verder over het handelsluit van hun beoogde associatieakkoord in de intussen 34ste ronde. Aansluitend vond een politieke ontmoeting op hoog niveau plaats waarin vooruitgang geboekt werd. Toch blijven een aantal punten, niet in het minst i.v.m. gevoelige landbouwproducten, open staan. Midden september gaat de volgende ronde van start. Opnieuw wordt gesproken over een laatste kans, gezien de nakende verkiezingen in Brazilië.

Op 17 juli 2018 ondertekenden Japan en de EU hun recent onderhandelde vrijhandelsakkoord en strategisch partnerschapsakkoord. De Vlaamse Regering is verheugd hierover en hoopt op een snelle goedkeuring van het vrijhandelsakkoord door het Europees Parlement met oog op een spoedige inwerkingtreding. Over een investeringsbeschermingsakkoord tussen beide landen wordt nog verder onderhandeld.

Op 25 juli 2018 ontmoette Commissievoorzitter Juncker Amerikaans President Trump. Het doel van de missie, voorkomen dat de EU en de VS in een negatieve spiraal van actie en reactie over verhoogde tarieven zouden terecht komen, is gehaald. Hoewel de VS nog steeds de verhoogde tarieven op staal en aluminium aanhoudt, werd tussen de twee overeengekomen een werkgroep op te zetten die moet zoeken naar een onderhandelde oplossing voor de handelsgerelateerde irritaties die tussen de twee blokken bestaan. De onderhandelingen zouden noch over landbouw noch over auto's gaan, maar het is aan beide zijden van de Atlantische Oceaan duidelijk dat er geen echte oplossingen kunnen gevonden worden zonder deze twee productgroepen op te nemen in een grotere onderhandeling. Vlaanderen heeft zich steeds voorstander getoond van onderhandelingen met de Amerikanen. Daarbij hebben wij echter ook offensieve belangen te verdedigen. Een uitkomst kan er dus enkel een zijn die evenwichtig is.

Na de officiële lancering van de onderhandelingen en de publicatie van de mandaten werd in juli zowel voor EU-Australië als EU-Nieuw-Zeeland de eerste onderhandelingsronde over een vrijhandelsakkoord gehouden. De gesprekken met beide landen verliepen positief. Een aantal punten zullen met beide landen vermoedelijk minder evident zijn, bv. landbouwproducten en intellectuele eigendom. Eind augustus kwam na politieke turbulentie een nieuwe Australische regering aan de macht. Vlaanderen hoopt dat hiermee op dezelfde positieve weg kan verder onderhandeld worden.

4. Raad Economische en Financiële zaken

Datum	13 juli 2018
Plaats	Brussel
Woordvoerder voor België	Minister Johan Van Overtveldt, minister van Financiën
Hoofdpunten van de agenda	1. Europees Semester - Landenspecifieke aanbevelingen 2018 – formele aanneming

1. Europees Semester – landenspecifieke aanbevelingen 2018 – formele aanneming

Bespreking en implicaties voor Vlaanderen en standpuntbepaling

De ECOFIN Raad keurde landenspecifieke aanbevelingen over het economisch en begrotingsbeleid van de lidstaten goed. Met de formele goedkeuring van deze aanbevelingen – die eerder door de Europese Raad onderschreven werden – wordt het Europees Semester 2018 formeel afgesloten. De lidstaten zullen met deze aanbevelingen rekening dienen te houden bij de opmaak van hun begrotingen voor 2018 en bij beslissingen inzake structurele hervormingen. De Raad en de Commissie zullen de uitvoering van de aanbevelingen op de voet volgen.

5. Raad Landbouw en Visserij

Sessie Landbouw

Datum	16 juli 2018
Plaats	Brussel
Woordvoerder voor België	Denis Ducarme, Minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en Maatschappelijke integratie
Hoofdpunten van de agenda	1. Hervormingspakket voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) na 2020

1. Hervormingspakket voor het GLB na 2020

Bespreking en implicaties voor Vlaanderen en standpuntbepaling

Landbouwcommissaris Hogan gaf een uitgebreide presentatie waarin hij toespitste op hoe de GLB-voorstellen (Gemeenschappelijk Landbouwbeleid) moeten zorgen voor een eenvoudiger beleid. Vereenvoudiging is het leidend principe van zijn werk. Hij heeft hier de afgelopen jaren al werk van gemaakt en met het nieuwe beheermodel wordt een verdere stap gezet. De extra flexibiliteit geeft lidstaten meer mogelijkheden. Hij gaf verschillende voorbeelden van vereenvoudiging i.v.m. gewasrotatie, ecologische aandachtsgebieden, jonge landbouwers, investeringen en de mogelijkheid om het systeem met betalingsrechten af te schaffen. Hogan verwacht veel van het effect van digitalisatie op vereenvoudiging, vooral op vlak van controle. De Commissaris stond verder open voor voorstellen van de lidstaten om de voorstellen nog te verbeteren.

De ministers waren niet overtuigd van de vereenvoudiging en lieten unisono horen dat er verdere stappen nodig zijn op dit vlak. Een aantal onder hen zag het nieuwe beheermodel als een opportuniteit om het beleid beter aan te passen aan lokale noden. In antwoord op de vraag van het Oostenrijks voorzitterchap gaven lidstaten hun suggesties voor verdere vereenvoudiging. België stelde voor om de strategische plannen te beperken tot 'need to know'

en de elementen 'nice to know' te schrappen. België wou ook het aantal regels verminderen en vond de rapportageverplichtingen te zwaar. België riep in een specifiek punt op om rekening te houden met de institutionele context van de lidstaten. Daarom moet het voor ons land mogelijk zijn om strategische plannen op te stellen op regionaal niveau.

De ministers van Frankrijk en Duitsland lichtten een gezamenlijke verklaring toe waarin ze stelden dat de hoge ambitie van het GLB gepaard moet gaan met een budget dat op niveau is. Een tiental landen steunde deze paper. België ondersteunde de geest ervan maar kon zich niet uitspreken over het volume van het budget.

Hogan wees in zijn antwoord op de spanning tussen extra ambitie op vlak van vereenvoudiging/subsidiariteit en de vraag om gelijk speelveld. Nu is er minder regelgeving, met vooral wijzigingen in de verordening strategische plannen. Hij zag in zijn voorstellen een vermindering van rapportagelast

6. Informele Raad Concurrentievermogen

Sessie Onderzoek

Datum	17 juli 2018
Plaats	Wenen (Oostenrijk)
Woordvoerder voor België	Johan Hanssens, Secretaris-Generaal departement EWI
Hoofdpunten van de agenda	1. Algemene gedachtewisseling over Horizon Europa 2. Gedachtewisseling over strategische planning onder Horizon Europa

1. Algemene gedachtewisseling over Horizon Europa

Bespreking en implicaties voor Vlaanderen en standpuntbepaling

Het Oostenrijkse voorzitterschap organiseerde tijdens deze informele Raad een eerste algemene gedachtewisseling op ministerieel niveau over het nieuwe voorstel van de Commissie rond Horizon Europa (het negende Kaderprogramma voor Onderzoek en Innovatie).

Europees Commissaris voor Onderzoek, Wetenschap en Innovatie Moedas stelde het nieuwe Horizon Europa programma voor en benadrukte volgende zaken:

- De Europese Onderzoeksraad (ERC) en de nieuw geïntroduceerde Europese Innovatieraad (EIC).
- De dubbele wetgevende basis van het Horizon Europa-programma: door de grotere component rond innovatie heeft het Specifiek Programma een tweede wetgevende basis gekregen (art. 185 & art. 173), wat maakt dat het nu onder gewone wetgevingsprocedure valt.
- Partnerschappen: er was een vereenvoudiging nodig van het partnerschapslandschap en daarom zijn er nu drie soorten partnerschappen ingesteld (coprogrammering, cofinanciering en geïnstitutionaliseerde partnerschappen).
- Innovatie: de EIC werd ingesteld als nieuwe manier om te investeren in innovatie. De EIC zal twee instrumenten hebben: *Pathfinder* (van vroege technologie naar vroeg/pre-commercieel) en *Accelerator* (van vroeg-pre-commercieel naar markt en *scale-up*).
- Delen van excellentie: de middelen hiervoor zijn verdubbeld en bovendien zou het onder Horizon Europa eenvoudiger moeten zijn (ook op het vlak van staatssteun). Er wordt werk gemaakt van betere synergieën met de Structuurfondsen.

- Internationale samenwerking: dit moet een belangrijke doelstelling zijn voor de toekomst. Er zijn meer mogelijkheden om sterke landen van buiten Europa te associëren. De focus moet op de samenwerking, niet op het geld liggen.
- Oproep om vooruit te gaan met de onderhandelingen.

Het debat zelf was gecentreerd rond twee kernvragen: welke elementen van het voorstel voor Horizon Europa kunnen de lidstaten steunen en welke elementen dienen verbeterd te worden of dienen toegevoegd te worden?

Een aantal lidstaten steunde het discours om vooruit te gaan met de onderhandelingen, al werd ook het belang van kwaliteit boven snelheid benadrukt door verschillende lidstaten.

Een aantal lidstaten benadrukte dat onderzoek een unificerende (*unifying*) rol kan vervullen in Europa.

Alle lidstaten kunnen het voorstel voor het Horizon Europa-programma op grote lijnen verwelkomen. Wat de positieve punten betreft, wordt door België (en ook Vlaanderen) onder meer steun geuit aan de architectuur; excellentie; de missies in pijler 2; de focus op de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen; de betrokkenheid van burgers; de herziening/rationalisering van het partnerschapslandschap en de voorgestelde synergieën, onder meer met de Europese Structuur- en Investeringsfondsen (ESIF). België (en ook Vlaanderen) vroeg voorts aandacht voor of uitte zijn bekommernis omtrent volgende elementen: de integratie van *Social Sciences and Humanities* (SSH); de kwestie van de succesratio's en de aandacht voor de prioriteiten van de Europese Onderzoeksruimte (ERA).

De geassocieerde lidstaten (Noorwegen, IJsland en Zwitserland) uitten tot slot een aantal bezorgdheden rond internationale associatie.

2. Gedachtewisseling over strategische planning onder Horizon Europa

Bespreking en implicaties voor Vlaanderen en standpuntbepaling

Commissaris Moedas introduceerde het idee rond de strategische planning onder Horizon Europa. Achterliggende gedachte is dat de Commissie samen met de lidstaten – op politiek niveau – wil werken aan de details rond missies en partnerschappen. Dat is verschillend aan de aanpak onder Horizon 2020, waar de Commissie de strategische planning alleen opstelde. Welk detailniveau er wenselijk is, is nog niet duidelijk. De Commissie wil het plan in oktober beginnen invullen met de lidstaten. Eind van het jaar moet er een lijst met domeinen voor partnerschappen en missies liggen, zodat vanaf begin 2019 van start gegaan kan worden met publieke consultatie. Vanaf de zomer van 2019 kan verder nagedacht worden over de vorm van het strategisch plan. Tijdens de Raad in het najaar van 2018 zou de Commissaris de grote lijnen van het ontwerpplan kunnen toelichten, maar zal er allicht nog geen ontwerpplan voorliggen.

Na deze toelichting, volgde een korte ronde van tussenkomsten. Er werden een aantal principes opgelijst, nl. (1) principes en modaliteiten rond het strategisch plan moeten in een juridische tekst opgenomen zijn, (2) lidstaten moeten betrokken worden, (3) er is een finale goedkeuring door de Raad nodig.

Tijdens de vergadering lanceerde het voorzitterschap een paper met voorzitterschapsconclusies over het Strategisch Planningsproces voor Horizon Europa, die alleen het voorzitterschap zou binden. Na overleg en een aantal aanpassingen kon het Oostenrijks voorzitterschap uiteindelijk met een tekst landen die niet problematisch meer leek voor de overgrote meerderheid van de lidstaten.

Sessie Industrie

Datum	16 juli 2018
Plaats	Wenen (Oostenrijk)
Woordvoerder voor België	Christian Lamouline, Secretaris-Generaal van het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
Hoofdpunten van de agenda	1. Gedachtewisseling over industriebeleid, vaardigheden en de opportuniteiten inzake artificiële intelligentie 2. Gedachtewisseling over het exploreren van waardeketens: integratie van technologie en noodzakelijke vaardigheden

1. Gedachtewisseling over het stimuleren van het Europees concurrentievermogen: industriebeleid, vaardigheden en de opportuniteiten inzake artificiële intelligentie

Bespreking en implicaties voor Vlaanderen en standpuntbepaling

De informele Raad werd ingeleid door Margarete Schramböck, Oostenrijks minister van Digitale en Economische Zaken, die de disruptieve evolutie van de digitalisering en de daarmee gerelateerde uitdagingen onder de aandacht bracht.

De vicevoorzitter van de Europese Commissie bevoegd voor de Digitale Eengemaakte Markt Ansip benadrukte daarna dat artificiële intelligentie (AI) de nieuwe elektriciteit is die onze levens en maatschappijen grondig gaat veranderen. De fragmentatie van de EU op dit vlak en de discontinue toegang tot gegevens belemmeren echter oplossingen op het vlak van AI.

Europees Commissaris voor Industrie, Interne Markt, Ondernemerschap en Midden- en Kleinbedrijf Bienkowska stelde dat het succes van AI om de megadata draait en vaardigheden die gekwalificeerd zijn om deze massa data te gebruiken. De EU moet hierrond samenwerken. De Raad Concurrentievermogen van 28 september zal de balans opmaken van alle inspanningen die zijn geleverd en nog geleverd moeten worden.

België gaf aan dat het noodzakelijk is om in te grijpen op de hele waardeketen en om een ambitieuze strategie voor het industriebeleid uit te stippelen. In dat kader benadrukte België volgende zaken:

- Er is een dringende behoefte om snel vooruitgang te boeken wat betreft de positie van de EU.
- Ontwikkeling van digitale kennis: aangepaste studie- en opleidingsprogramma's; digitale innovatiehubs; ontplooiing van innovatienetwerken die openstaan voor KMO's;
- Belang van megadata die betrouwbaar, voldoende, beschikbaar zijn;
- De aanpak van de EU moet rekening houden met de ethische en veiligheidsaspecten van de gegevens;
- De overgang moet inclusief zijn en KMO's ondersteunen.

Het voorzitterschap sloot af met te stellen dat een gefragmenteerd Europa contraproductief is. Er is dringend nood aan samenwerking en begeleiding. De EU heeft behoefte aan een echte en ambitieuze strategie voor digitalisering en robotica die gebaseerd is op haar waarden:

- KMO's en startende ondernemingen moeten geïntegreerd worden en in Europa gehouden worden;
- Werken aan een betere gegevensuitwisseling;
- Opleiding en innovatie gaan hand in hand;

- Veiligheid en ethiek zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden;
- Massale investeringen in infrastructuur;
- Innovatieplatforms (digitale hubs) moeten worden bevorderd;
- Er moeten oplossingen worden gevonden om belemmeringen weg te nemen;
- Er moet gebruik worden gemaakt van het regelgevingsinstrumentarium;
- Oproep aan de Commissie om op deze aspecten te werken.

2. Gedachtewisseling over het exploreren van waardeketens: integratie van technologie en noodzakelijke vaardigheden

Bespreking en implicaties voor Vlaanderen en standpuntbepaling

De break-out sessie “*Exploring the value chain: Integration of technology and necessary skills*” begon met een uiteenzetting door de heer Thomas Bründl, CEO van het bedrijf Starlim/Sterner Group, over het Dual VET-systeem dat in Oostenrijk gebruikt wordt.

Commissaris Bienkowska stelde onder meer dat we ons moeten wapenen voor een veranderende arbeidsmarkt waar nieuwe vaardigheden noodzakelijk zullen zijn en er in bepaalde sectoren een grote groei en in andere een afname van arbeidsplaatsen zal zijn. Sectoren zoals zorg, big data, high tech, ICT enz. zullen een grote groei kennen. Om de uitdagingen van de toekomst aan te gaan is het van belang dat het kwalificatieniveau van de arbeidsmarkt aangepast is en duale onderwijssystemen zouden ook een oplossing kunnen zijn om de digitale vaardigheden van oudere werknemers te verbeteren.

België stelde dat er een paradigmaverschuiving op de arbeidsmarkt moet plaatsvinden in lijn met de filosofie van levenslang leren om ervoor te zorgen dat via stages en opleidingen de arbeidskrachten een beter aanpassingsvermogen hebben en hun capaciteiten relevant blijven. Er dient bijzondere aandacht te gaan naar de wetenschappelijke opleiding, de zgn. STEM (*Science, Technology, Engineering & Mathematics*). We moeten ons echter niet beperken tot de ontwikkeling van technische vaardigheden, maar ook carrières in technologische sectoren aanmoedigen. België en de bevoegde autoriteiten hebben van de digitale transitie een prioriteit gemaakt via strategieën ter ondersteuning van digitaal ondernemerschap.

7. Informele Raad Werkgelegenheid, Sociaal beleid, Gezondheid en Consumentenbescherming

Datum	19-20 juli 2018
Plaats	Wenen
Woordvoerder voor België	Kris Peeters, vice-eerste minister (last minute vervangen door Tom Bevers, FOD WASO) Minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel
Hoofdpunten van de agenda	1. Nieuwe vormen van werk en platformeconomie

1. Nieuwe vormen van werk en platformeconomie

Bespreking en implicaties voor Vlaanderen en standpuntbepaling

Deze informele Raad Werk stond volledig in het teken van nieuwe vormen van werk en de platformeconomie. De huidige arbeidsmarkt dient rekening te houden met een aantal tendensen. Experten gaven aan dat een toenemend aantal mensen in niet-traditionele arbeid tewerkgesteld wordt, de digitalisering een hoge vlucht neemt en dat platformen de traditionele

arbeid door elkaar schudden. Werknemers combineren vaak ook traditionele jobs met platformarbeid. Volgens Eurofound heeft 10% van de Europese werknemers op één of andere manier al ervaring met platformwerk. Dit soort werk kan beschouwd worden als betaald werk op aanvraag met jobs die in verschillende taken kunnen worden ingedeeld. Zij onderscheiden ook 2 verschillende vormen van platformwerk: routinetaken die lokaal worden aangeboden via een platform (zoals Uber) of gespecialiseerd werk op basis van klanten (freelancers, designers, etc.).

Ze stellen ook vast dat overheden op verschillende manieren reageren op dit soort aanvragen: wetgeving vs. zelfregulering, stigmatisering of consolidering in de traditionele economie, belastingregimes opleggen om eerlijke concurrentie af te dwingen. Het Europees Sociaal en Economisch Comité benadrukte op basis van een 'white paper on the future of work' dat de digitale transitie 'fair' moet zijn en in lijn met de Europese waarden zoals volledige werkgelegenheid, sociale vooruitgang en armoedebestrijding. Er werd ook benadrukt dat niemand achter mag blijven bij de ontwikkeling van de digitale economie. Er moet meer geïnvesteerd worden in levenslang leren en het terugdringen van grijze zones in wetgeving.

De Europese sociale partners mengden zich ook in het debat over de platformeconomie. Volgens ETUC (*European Trade Union Confederation*) gaan de nieuwe vormen van werk over meer dan platformen. Zo is er een grijze zone in de cultuursector (artiesten), maar ook in transport. Er ontstaan tal van knelpunten voor deze nieuwe arbeidsvormen op het vlak van voorspelbaarheid (*zero hour* contracten), databescherming en 'the right to disconnect'. Volgens ETUC moet de sociale bescherming worden uitgebreid naar deze nieuwe jobs. Voor Business Europe is het vooral een prioriteit om de kloof aan digitale vaardigheden te dichten en om KMO's te helpen de nood aan vaardigheden in kaart te brengen.

Ook België staat positief tegenover innovatieve vormen van arbeid, zoals de platformeconomie. Wel mogen deze nieuwe vormen van werk geen afbreuk doen aan bestaande sociale rechten en de financiering van onze sociale zekerheid. Er is geen nood aan de creatie van nieuwe statuten. Nieuwe arbeidsvormen moeten ook leiden tot een betere balans werk-privé en tot een verhoogde werkzaamheid van vrouwen op de arbeidsmarkt. Verder kan het nieuwe ESF+ fonds aangewend worden om de horizontale en digitale vaardigheden van onze bevolking op peil te houden en bij te schaven. Er moet een duidelijke visie ontwikkeld worden op 'digitale vaardigheden' op basis van een sterke samenwerking tussen de werelden van werk en onderwijs. Bovendien zal een passief aanbod aan ICT cursussen niet volstaan. We moeten een echte attitude ontwikkelen om levenslang te leren. En onze jongeren dienen zo veel mogelijk STEM (*Science, Technology, Engineering, Mathematics*) richtingen te kiezen, zoals robotica of biotechnologie, op alle opleidingsniveaus en inclusief via duaal leren. Ook het EGF (*European Globalisation Adjustment Fund*) kan een rol spelen bij het vormen van werknemers die het slachtoffer zijn geworden van collectief ontslag. België heeft bovendien recent nieuwe wetgeving geïntroduceerd die het mogelijk maakt om tot 6000 euro onbelast bij te verdienen. Wel op voorwaarde dat platformen zich laten registreren en transparant zijn.

Heel wat lidstaten hebben hun wetgeving aangepast aan de realiteit van nieuwe arbeidsvormen. Nederland geeft aan de platformeconomie nog maar 4% bedraagt, maar wel gestaag groeit. Om arbeidsrechtelijke problemen te vermijden, hebben ze een wet gestemd waarbij iedereen die minder dan 15 euro per uur verdient automatisch als werknemer wordt beschouwd. Ook Denemarken heeft wetgeving geïntroduceerd om zich aan te passen aan digitalisering. Het land beschouwt de platformeconomie ook als positief omdat het competitie brengt in publieke diensten. Ook Duitsland heeft een politiek akkoord gevonden om nieuwe zelfstandigen zowel op arbeidsrechtelijk als sociaal vlak beter te beschermen. Tot slot waren er getuigenissen van Clickworkx en Foodora. Ze gaven aan dat veel platformwerknemers erg flexibel werken, veel uren kloppen en vaak niet vertegenwoordigd zijn door een klassieke

vakbond. Ook volgt de concurrentie niet altijd de regels van het spel. Ze pleiten voor een éénduidig, helder wetgevend kader in heel Europa.

BIJLAGE II: NIEUWE VOORSTELLEN VAN DE EUROPESE COMMISSIE – PRIORITAIR VOOR VLAANDEREN

1. Verordening Waterhergebruik

IDENTIFICATIE VAN HET DOSSIER

<p>Een nieuwe impuls voor banen, groei en investeringen</p> <p>Initiatief 1: Uitvoering van het actieplan voor de circulaire economie</p> <p>Een voorstel voor een verordening voor minimumkwaliteitseisen voor hergebruikt water</p>

BEVOEGDE ACTOREN BINNEN DE EUROPESE INSTELLINGEN

Europese Commissie	Directoraat-Generaal Milieu Expertgroep drinkwater
Raad van de EU	Raad Milieu Groep milieu
Europees Parlement	Milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid Rapporteur : Simona Bonafè (S&D/IT)

INHOUD

Context van het initiatief	<ul style="list-style-type: none"> - Hergebruik van water en nutriënten draagt rechtstreeks bij aan het volbrengen van enkele belangrijke doelstellingen van het 7de EU Milieuactieprogramma naar 2020, nl. de bescherming, het behoud en het verbeteren van het natuurlijk kapitaal van de EU en de EU naar een hulpbronnen efficiënte economie leiden. - Door het stimuleren van structurele veranderingen in de productie en het transport van hergebruikt water, aanverwante technologie en innovatie in een snel groeiende watermarkt, biedt dit initiatief kansen voor een groene groei en tewerkstelling en draagt het bij tot de politieke prioriteiten van de Europese Commissie voor het bevorderen van een meer circulaire economie. Zo zijn er een aantal acties ter bevordering van waterhergebruik opgenomen in de Mededeling van de Commissie "Maak de cirkel rond – Een EU actieplan voor de circulaire economie" (COM(2015)614), en in het bijzonder in een wettelijk voorstel over de minimale kwaliteitsvereisten voor hergebruikt water, bijvoorbeeld voor irrigatie en grondwateraanvulling - Omdat het hergebruik van water over het algemeen minder energie vraagt dan alternatieve voorzieningen (ontziltning/overdracht tussen bekken) en omdat het minder energieverbruik vraagt bij de behandeling van afvalwater, kan dit initiatief bijdragen om de EU-landen minder afhankelijk te maken van energie import in het kader van de Energie Unie. - Het voornemen om actie te nemen op Europees niveau om het hergebruik van water te stimuleren werd reeds vermeld in de Mededeling van de Commissie van 2012 "Een blauwdruk voor het behoud van de Europese wateren" (COM(2012)673). Waterhergebruik
----------------------------	--

	<p>voor irrigatie of industriële doeleinden heeft een lager milieu- effect en vraagt potentieel minder kosten dan andere alternatieve watervoorzieningen (bijv. wateroverheveling of waterontziltling), maar het wordt enkel beperkt gebruikt in de EU. Door een inconsistent wettelijk kader in de lidstaten en een beperkt publiek bewustzijn over de huidige risico's en voordelen neigt waterhergebruik een aangelegenheid te zijn, dat het grote publiek wantrouwt. De potentiële belemmeringen voor het vrije verkeer van landbouwproducten die geïrrigeerd zijn met hergebruikt water is een bijkomend risico waardoor investeringen vaak uit blijven. De Commissie wil dit aanpakken door gezamenlijke Europese milieu/gezondheidsnormen vast te stellen. De Raad nam hier met belangstelling kennis van in de Raadsconclusies 17872/12.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verder blijkt uit het Europees burgerinitiatief, "Water en sanitaire voorzieningen zijn een mensenrecht! Water is een publiek goed, geen handelswaar!" en de aanverwante Mededeling van de Commissie (COM(2014)177) dat er een ruime belangstelling is voor waterproblemen. Deze teksten bevatten een bijkomend vertrekpunt voor verdere acties om de toegang tot veilig drinkwater en sanitaire voorzieningen te verhogen en te verbeteren. - De toetsing van het Europees waterbeleid (2012)393 werd gepubliceerd in november 2012 als de bouwsteen voor de Blauwdruk. Haar doelstelling was om de resultaten te beoordelen van de genomen maatregelen in het milieubeleid en in andere beleidsgebieden, bij het bereiken van de reeds overeengekomen doelstellingen in het kader van het waterbeleid en om te identificeren of er nog een lacune bestond om de milieudoelstellingen efficiënter te bereiken. Wat het hergebruik van afvalwater betreft, gaf de toetsing aan dat er verder gebruik moet gemaakt worden van alternatieve watervoorzieningsmogelijkheden met een laag milieueffect om de waterschaarste aan te pakken. De belanghebbenden uit de industrie merkten in de openbare raadpleging op dat door het gebrek aan Europese normen voor hergebruik van afvalwater bij irrigatie, het vrije verkeer van landbouwproducten in de interne markt en investeringen in de waterindustrie belemmerd wordt. Het hergebruik van behandeld afvalwater voor diverse doeleinden (zoals irrigatie of industrieel gebruik) wordt nog niet aangepakt via Europese gemeenschappelijke normen in het waterbeleid. Enkel de richtlijn over de behandeling van het stedelijk afvalwater moedigt waterhergebruik aan zonder normen te bepalen (Art. 12, paragraaf 1 van Richtlijn 91/271/EEG "Gezuiverd afvalwater dient indien mogelijk te worden hergebruikt. De afvoertrajecten dienen van dien aard te zijn dat de nadelige gevolgen voor het milieu minimaal zijn."). <p>Bron: stappenplan 'Minimale kwaliteitsvereisten voor hergebruikt water in de EU (nieuwe wetgeving).</p>
Doelstellingen van het initiatief	<ul style="list-style-type: none"> - Het hoofddoel is om efficiënt gebruik van hulpbronnen te bevorderen en om de druk op de watersystemen te verminderen, (vooral waterschaarste oa. door klimaatverandering), door het bevorderen van veilig hergebruik van gezuiverd afvalwater afkomstig van RWZI's of van bedrijven wiens afvalwater gevat wordt

	<p>door de richtlijn stedelijk afvalwater. Dit initiatief wil zorgen voor een gemeenschappelijke benadering van waterhergebruik binnen de EU dat duidelijkheid, coherentie en voorspelbaarheid biedt aan de marktdeelnemers die willen investeren in waterhergebruik in de EU volgens vergelijkbare regelgevingsvoorwaarden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een bijkomende doelstelling van dit initiatief is om bij te dragen tot groei en jobcreatie in de EU door het stimuleren van de ontwikkeling van innovatieve technologie en waterinfrastructuur dat de EU een voorsprong biedt op deze snel groeiende wereldmarkt.. - Het nieuwe initiatief vult het bestaande Europees waterbeleid aan, namelijk de Kaderrichtlijn Water en de Richtlijn Stedelijk Afvalwater en geeft invulling aan de Water Blauwdruk. <p>Bron: stappenplan 'Minimale kwaliteitsvereisten voor hergebruikt water in de EU (nieuwe wetgeving).</p>
Beleidsopties	<ul style="list-style-type: none"> - Optie 0: Geen beleidswijziging - Optie 1: Informatie, communicatie en kennisverruiming, maatregelen zoals Europese ontwikkeling van richtsnoeren, kennisdeling en bewustmakingscampagnes. - Optie 2: Wettelijk bindende Europese normen over hergebruik van water, met drie sub-opties: <ul style="list-style-type: none"> o 2.A. Wettelijk bindende kwaliteitscriteria o 2.B. Wettelijk bindende risicobeoordeling en risicobeheerskader o 2.C. Wettelijk bindende technologische criteria. - Optie 3: Wettelijk bindende verplichting voor lidstaten om te onderzoeken hoe het hergebruik van water de druk op het watersysteem kan aanpakken, en indien relevant, doelstellingen overeen te komen voor het gebruik van teruggewonnen water als onderdeel van hun stroomgebiedsbeheersplannen. <p>Bron: Het optimaliseren van waterhergebruik in de EU - eindverslag deel I (17 maart 2015)</p>
Verwachte effecten van het initiatief	<ul style="list-style-type: none"> - Voor economische sectoren die in hoge mate afhankelijk zijn van watervoorziening, zoals landbouw, de voedingsindustrie, de energieproducenten, het toerisme en de vrijetijdsindustrie, zou het volledig potentieel van het hergebruik van water benutten hun kwetsbaarheid verminderen tegenover waterschaarste en droogte met bijbehorende kostenbesparing - De kostenimpact van hergebruikt water is afhankelijk van de strengheid van de kwaliteitsnormen. Met een gedifferentieerde en gekalibreerde aanpak willen de verplichtingen te sterk op voorzorg gerichte benaderingen en onnodige waterbehandelingskosten verminderen. De kostenimpact van hergebruikt water zal daarom gunstig uitvallen. - De Europese waterindustrie zal ook voordeel halen uit dit initiatief omdat de recyclingtechnologie een belangrijk gebied is voor verdere innovatie. Er is een groeiende wereldwijde markt voor dit soort technologieën. - Het vastleggen van Europese minimale kwaliteitseisen inzake waterhergebruik zal een positieve impact hebben op de gezondheid en het welzijn door het verminderd risico op vervuiling met

	<p>onvoldoende behandeld gezuiverd water. Deze impact wordt echter als beperkt aanzien omdat het niet bewezen is dat de huidige praktijk in de EU gezondheidsproblemen creëert.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De bepaling van dit Europees kader, samen met een betere communicatie over de huidige risico's en voordelen van waterhergebruik zal een positieve invloed hebben bij het algemeen publiek over de kwaliteit van hergebruikt water, waardoor hergebruikt water als een hulpmiddel voor waterbeheer zal aanvaard worden. - De opties zullen resulteren in overwegend positieve milieueffecten, vooral door een verminderde druk op de Europese watervoorraden en een positieve bijdrage aan de kwaliteit van de Europese wateren (bijv. door het verminderen van het effect van afvalwaterlozing in kwetsbare waterlopen en het risico op zoutwaterintrusie bij overbeviste grondwaterlagen aan de kust). Het mogelijke effect van een beperkte beschikbaarheid van water voor het milieu of voor ander gebruik, als waterhergebruik niet goed overwogen wordt als een behandelingsoptie, zal onderzocht worden. - Het effect op de bodem zal afhangen van de optie en kwaliteitsparameters in de voorschriften. De aanwezigheid van sommige nutriënten en organische materie in gezuiverd afvalwater kan de bodemvruchtbaarheid en gewasproductie verbeteren. De aanwezigheid van andere elementen (bijv. zouten, micropolluenten) kan nadelig zijn en een effect hebben op de ruimere omgeving. - Bepaalde studies tonen aan dat hergebruikprojecten van niet-drinkbaar water minder energie vragen dan andere bronnen, vooral in vergelijking met ontzilt water. Dit kan een domino-effect hebben in het verminderen van de totale broeikasgasemissies. Dit is echter niet altijd het geval en beschikbare bewijsstukken hierover zijn beperkt. Hergebruik van gezuiverd afvalwater voor irrigatie kan het niveau van de zuivering en de zuivering die nodig is voor lozing verminderen, waardoor het energieverbruik en de kosten verbonden aan de waterzuivering lager zijn. - Gelet op de grote moeilijkheden bij de implementatie van de ingewikkelde nationale normen met grote verschillen tussen de lidstaten, zou de verduidelijking van het juridisch kader en meer samenhang binnen de EU kunnen leiden tot een vermindering van de administratieve last voor de begunstigden en ontwikkelaars van waterhergebruikprojecten. - Voor de KMO's zijn de gevolgen gunstig omdat ze gebruik kunnen maken van een toenemende en/of verbeterde toegang tot water. De agrarische bedrijven, die de grootste consumenten van zoetwater zijn in de EU, worden in het bijzonder hierdoor beïnvloed. De KMO's zullen profiteren van de vereenvoudiging en vermindering van de uit te voeren administratieve verplichtingen bij waterhergebruik. - De gevolgen voor het concurrentievermogen en de innovatie zijn gunstig omdat het initiatief de huidige belemmeringen voor innovatieve investeringen in de recyclingtechnologie wegneemt, dat nu veroorzaakt wordt door de verschillende onstabiele vereisten in de afzonderlijke rechtspraak. Een duidelijk, coherent Europees kader geeft schaalvoordelen en normalisering en ondersteunt de innovatie en ontwikkeling van oplossingen aan een lagere kostprijs.
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Het gevolg op de innovatie is afhankelijk van het ontwerp van de vereisten. Kwaliteitscriteria die het ontwerpen van nieuwe, meer kostefficiënte technieken vragen zijn beter dan op technologie gerichte criteria. - Door de bestaande wettelijke kaders in lidstaten waar waterhergebruik al wordt toegepast en omdat het beoogde wettelijk kader een verordening zal zijn, zal een bijkomende inspanning van de administraties beperkt zijn. - Doordat waterhergebruik een groeier is op de wereldmarkt, kan een grotere toepassing van hergebruik op Europees niveau de aandacht vestigen op de relevantie van deze technologieën en de kennis van Europese bedrijven naar mogelijke klanten in derdewereldlanden. De mogelijke impact op de handel van landbouwproducten, die met gezuiverd water besproeid worden, wordt verder onderzocht in het Impact Assessment-werk. <p>Bron: routekaart 'Minimale kwaliteitseisen voor hergebruikt water in de EU (nieuwe wetgeving)</p>
Soort initiatief	Wetgevend initiatief
Verdragsartikel	Artikel 192, lid 1 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie
EU-regelgeving	Nieuw initiatief – geen bestaand

TIMING

Verwachte publicatie voorstel	Eerste kwartaal 2018
Behandelend Voorzitterschap	Bulgarije - Oostenrijk

CONSULTATIE DOOR DE EUROPESE COMMISSIE OVER HET INITIATIEF

Openbare raadpleging	1ste raadpleging van 30.07.2014 tot 07.11.2014 2de raadpleging van 28.10.2016 tot 27.01.2017
Routekaart	Routekaart 'Minimum quality requirements for reused water in the EU (new legislation)'. Er is geen EU consultatie geweest.
Aanvangseffectbeoordeling	Zie routekaart
Voorstel van regelgeving en effectbeoordeling	Informatie nog niet beschikbaar

BEVOEGDE ACTOREN BINNEN VLAANDEREN

Trekkend minister	Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw
Trekkend beleidsdomein	Beleidsdomein Omgeving Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)
Betrokken ministers	Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
Betrokken beleidsdomeinen	Beleidsdomein Landbouw en Visserij Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VLAAMSE ANALYSE VAN HET VOORSTEL

Juridisch

Vlaamse bevoegdheid	<p>De leefmilieuaspecten uit dit dossier vallen onder de bevoegdheden van Vlaanderen . Het betreft:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De relatie met de kwaliteit en de beoogde doelstellingen voor oppervlaktewater en grondwater. - De relatie met de bronnen voor het drinkwater en de doelstellingen op het vlak van bronbescherming. <p>De gezondheidsaspecten voor de mens vallen slechts deels onder de bevoegdheden van Vlaanderen. Het betreft de eventuele gezondheidsrisico's voor burgers ten gevolge van het gebruik van gezuiverd afvalwater.</p> <p>Kwaliteitscriteria die direct te maken hebben met het eindproduct (voedsel) vallen onder de Federale bevoegdheden – FOD Volksgezondheid, Welzijn en Veiligheid van de voedselketen / FAVV.</p> <p>De aspecten uit het landbouwbeleid rond sensibilisering, voorlichting, subsidies, steunmaatregelen (vb. VLIF steun) m.b.t. duurzaam watergebruik/-beheer , gebruik van alternatieve waterbronnen in het algemeen en specifiek m.b.t. irrigatie in de landbouw --zijn wel Vlaamse bevoegdheden</p>
Vlaamse rechtsinstrumenten	<p>Decreet Integraal Waterbeleid - Grondwaterdecreet – Drinkwaterdecreet</p> <p>Vlarem I rubriek 52 – Lozing in grondwater / rubriek 53.10 – Waterbeheersingsprojecten voor de landbouwdoeleinden, 1° irrigatieproject van 100 ha en meer / rubriek 54 – Kunstmatig aanvullen van grondwater.</p> <p>Aanpassingen van Vlarem II zal wellicht nodig zijn voor de doorvertaling van de eventuele opgelegde minimale kwaliteitseisen via sectorale bepalingen.</p>

Beleidsmatig

Huidig beleid	<p>Een duurzame watervoorziening, watergebruik en waterbeheer vormen de uitgangspunten van het Decreet Integraal Waterbeleid. In de 2de generatie Stroomgebiedsbeheerplannen zijn hiervoor reeds specifieke acties en maatregelen voorzien. Het betreft o.a. de verdere invulling van de kwantiteitsdoelstellingen voor oppervlaktewater, de opstelling van verdringingsreeksen en/of afwegingskader voor watergebruiken, acties rond duurzaam watergebruik en gebruik van alternatieve waterbronnen,... Binnen deze werking wordt nu reeds aandacht besteed aan de problematiek van waterschaarste. In opvolging van de droogte in 2017 werkt de Vlaamse Coördinatiecommissie (CIW) aan de Vlaamse droogte/ waterschaarstestrategie die als doel heeft zowel de knelpunten, de uitdagingen als de mogelijke adaptiestrategieën in kaart te brengen. Een lokale focus is hierbij steeds van belang waarbij ingespeeld wordt op de lokale noden, beperkingen, etc. Een EU-beleid is in dit opzicht slechts deels zinvol.</p>
Vlaamse context van het initiatief	<p>De focus ligt op het gebruik van effluent van rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's). Andere afvalwaters (bedrijfsafvalwater) en het kunstmatig aanvullen van grondwaterlagen vallen (nog) niet in de scope.</p>

	<p>Het initiatief van de COM is sterk gekoppeld aan het waterbeschikbaarheidsvraagstuk dat op EU-schaal speelt. Het hergebruik van gezuiverd afvalwater en het kunstmatig aanvullen van grondwaterlagen passen hier op EU-schaal gezien in. Wanneer we echter naar de Vlaamse context kijken is dit minder evident (wisselende klimatologische omstandigheden, sterk verstedelijkte regio met versnipperde open ruimte). Hoewel Vlaanderen een waterarme regio is, kan er worden gesteld dat hergebruik van gezuiverd afvalwater van rioolwaterzuiveringsinstallaties voor landbouwtoepassingen of aquifer aanvulling slechts enkele van de pistes zijn die naar voren kunnen worden geschoven in de Vlaamse context als antwoord op de uitdagingen. Verschillende andere opties zijn mogelijk die zowel op vlak van risicobeheersing voor mens en milieu als op vlak van kosten-baten efficiëntie wellicht beter scoren (bv. verhoging buffercapaciteit hemelwater op bedrijfsniveau, lokale collectief te beheren bufferbekkens voor hemelwater, gestuurde irrigatie van oppervlaktewater,...) en waarvoor een harmoniserende interventie op EU-niveau niet noodzakelijk is.</p>
<p>Relevantie EU-doelstellingen voor Vlaanderen</p>	<p>De Europese Commissie stelt de volgende doelstellingen voorop:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Promoten hergebruik in functie van het reduceren van de waterschaarste - kader vormen voor marktoperatoren. Relevantie voor Vlaanderen: zie eerdere opmerking - principieel kan Vlaanderen deze doelstelling ondersteunen mits er voldoende aandacht is voor de lokale situatie en de algemene kosten-baten efficiëntie. Hierbij is het van belang te beseffen dat rioolwaterzuiveringsinstallaties geen bijkomend water creëren. Het gaat over eventuele verschuivingen binnen dezelfde hoeveelheid water in een watersysteem (bekken). Het water dat nu gezuiverd wordt, wordt al gebruikt om het watersysteem terug aan te vullen. - Recycleren van nutriënten. Relevantie voor Vlaanderen: nog verder te bekijken – eerste inschatting: beperkte relevantie. Andere toepassingen zullen ook hier vermoedelijk beter scoren. Momenteel is nutriënt terugwinning slechts rendabel voor totaal fosfor.
<p>Geschiktheid van de beleidsopties voor Vlaanderen</p>	<p>Rekening houdende met de Vlaamse context en in aansluiting met de eerdere Belgische standpunten op dit vlak, kan er worden gesteld dat beleidsoptie 1 voor Vlaanderen de voorkeur geniet. Het is momenteel immers onvoldoende duidelijk in welke mate de beoogde vormen van waterhergebruik wenselijk zijn in Vlaanderen wanneer alle aspecten worden afgewogen. Beleidsoptie 1 stelt kennisverhoging en kennisverruiming voorop wat voor Vlaanderen in deze fase volstaat. Beleidsoptie 2 gaat een stap verder. Hier kan optie 2A – Legally -binding quality criteria als een meerwaarde worden beschouwd (hiermee dan wel te verstaan: minimale kwaliteitseisen, minimaal kader). De optie 2B en 2C zijn minder opportuun om in een EU-regelgeving op te nemen. Voor wat betreft het 'risk assessment en het risk management framework' lijkt het werken met een guidance document meer zinvol. Beleidsoptie 3 bevat reeds meer focus op een verplichting tot het benutten van de beoogde vormen van waterhergebruik. Dit lijkt minder geschikt binnen de Vlaamse context</p>

Verwachte effecten van het initiatief in Vlaanderen	Zowel in de droogte van 2017 als deze van 2018 werd RWZI-effluent ad hoc ingezet als noodmaatregel om landbouwbedrijven te ondersteunen. Daarnaast werd door een aantal voedingsbedrijven effluent ter beschikking gesteld aan openbare besturen en kennen we in Vlaanderen het Ardo-project. Hoewel een evaluatie ten gronde moet aantonen of het gebruik van RWZI/bedrijfs-effluent een passende strategie binnen Vlaanderen is, zal van zodra de verordening er komt, de flexibiliteit zoals die nu benut werd, komen te vervallen.
---	--

BETROKKENHEID VAN DE VLAAMSE BELANGHEBBENDEN

Vlaamse belanghebbenden	Aquafin, individuele landbouwers, landbouwsectoren, landbouworganisaties, praktijkcentra in de land- en tuinbouw, (ILVO, lokale waterloopbeheerders, rioolbeheerders, drinkwaterbedrijven, overige betrokken bedrijfssectoren (bv. FEVIA), kenniscentra (VITO, VLAKWA).
Consultatie van de Vlaamse belanghebbenden	Via de Vlaamse leden van het CCIM-expertennetwerk. De BE positie wordt gecoördineerd door de CCIM-piloot (Kris Van Den Belt, VMM), met input vanuit het CCIM-expertennetwerk met oa. vertegenwoordigers van andere beleidsdomeinen.
Door de Vlaamse belanghebbenden verwachte effecten	Op basis van een eerste stakeholdersoverleg (12/06/2018) kan gesteld worden dat de stakeholders in belangrijke mate dezelfde bedenkingen maken als de betrokken overheden op vlak van de relevantie voor Vlaanderen. Er wordt ook opgemerkt dat het risk assessment model dat wordt voorgeschreven zeer ver gaat en wellicht deels oninvoerbaar is op dit moment gelet op de leemten in kennis. Een geharmoniseerde uitrol op niveau EU is ook hier wenselijk. Verschillen tussen lidstaten met impact op de concurrentiepositie van bedrijven en sectoren moeten worden vermeden. Er zijn ook bezorgdheden over de impact op de betaalbaarheid van het gezuiverd afvalwater.

EERSTE VLAAMSE STANDPUNTBEPALING

<p>Op 28/5/2018 publiceerde COM haar voorstel voor een 'Verordening over minimale vereisten voor water hergebruik'.</p> <p>Na een eerste evaluatie van het voorstel en de input die werd gegeven op het BE-stakeholderoverleg van 12/06/2018, kan algemeen worden gesteld dat Vlaanderen een dergelijk kader voor het veilig gebruik van effluent van RWZI's verwelkomt. Het is goed dat er een kader komt op EU-vlak dat de minimale eisen op vlak van de veiligheid voor mens, milieu en de voedselketen vastlegt en houvast biedt voor lidstaten.</p> <p>Volgende aandachtspunten werden in deze fase reeds geïdentificeerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - COM kiest voor een verordening als instrument. COM motiveert deze keuze vanuit de inschatting dat irrigatie en het hergebruik van gezuiverd RWZI-effluent niet in alle lidstaten van toepassing is of zal worden in de toekomst. Door te werken met een verordening wordt een omzetting in nationale wetgeving overbodig. Hoewel de verordening rechtsreeks bindend is, is het wel van belang om de inhoud goed te evalueren met het oog op een efficiënte aanvulling van de Vlaamse wetgeving en toepassing in de praktijk. Op BE-niveau is lokaal het rechtstreeks gebruik van RWZI-effluent voor irrigatietoepassingen eventueel in de toekomst wel een optie.

- Het voorstel bevat geen verplichting tot het gebruik van RWZI-effluent. Dit is conform het BE-standpunt dat eerder reeds in kader van het debat rond circulaire economie werd ingebracht.
- COM kiest voor beleids optie 2 B waarbij er naast minimale kwaliteitsvereisten ook een risicobeoordeling en risicobeheerkader wordt voorzien. Risicobeheer vormt een belangrijk sluitstuk in het verzekeren van de veiligheid voor mens en milieu bij het uitrollen van dergelijke vormen van waterhergebruik. Het kader dat COM naar voren schuift is op eerste zicht zeer volledig en neemt reeds verschillende aspecten in rekening. Vlaanderen kan dit kader ondersteunen maar merkt op dat de invulling ervan erg uitdagend is. Een te verregaande beleidskader zou echter een te grote drempel kunnen vormen voor de opstart van concrete initiatieven. Het voorstel voorziet in een mandaat om nadere technische specificaties hiervoor ter ondersteuning van de lidstaten en operatoren via gedelegeerde handelingen vast te leggen.
- De scope van de verordening beperkt zich tot het hergebruik van gezuiverd RWZI-effluent, meer specifiek effluent dat voldoet aan de bepalingen van de richtlijn Stedelijk afvalwater, voor irrigatietoepassingen in de landbouw. Het is van belang om duidelijk af te lijnen welk water nu exact bedoeld wordt. Een verduidelijking van het begrip stedelijk afvalwater is hier relevant. De initiële focus op "aquifer recharge" werd niet weerhouden. COM stelt dat er kennis hierover nog te beperkt is om op dit ogenblik reeds een EU-kader voor uit te werken. Vlaanderen volgt deze redenering. Kennisontwikkeling is voor "aquifer recharge" eerst aan de orde.
- Het voorstel introduceert een duidelijk begrippenkader, legt het punt van conformiteit aan de uitgang van de installatie voor de nazuivering van het RWZI-effluent en wijst concrete taken toe aan bepaalde actoren. Zo is de operator van de installatie voor nazuivering de centrale uitvoerende actor verantwoordelijk voor de invulling van de risicobeoordeling, de verplichtte monitoring etc. Langs de kant van de overheid zijn er taken voor de 'bevoegde autoriteit' die met toezicht op de operatoren belast wordt en voor de 'water autoriteit' die de watergerelateerde milieuaspecten moet opvolgen. De toewijzing van deze verantwoordelijkheden is in de Belgische context nader te bekijken in het licht van de bevoegdheidsverdeling. Ook op Vlaams niveau zal een interne taakverdeling vastgelegd moeten worden.
- COM beoogt een overlap met de voedselhygiëneverordening (852/2004) te vermijden door de operator van de zuiveringsinstallatie te reguleren en niet de uiteindelijke gebruiker (landbouwer). Een afstemming met de voedselhygiëneverordening en in dit kader reeds beschikbare richtlijndocumenten is van belang. Dit dient nader te worden geëvalueerd om te verzekeren dat er geen sprake is van een overlappende of tegenstrijdige regulering.
- Verdere verduidelijking is nodig rond de klasse indeling uit tabel 1 in annex I. Het is onduidelijk hoe deze tabel moet worden gelezen en welke gewassen exact bedoeld worden. Een verklarend richtlijndocument kan hier overwogen worden.
- Het voorstel voorziet in een vergunning voor levering van gezuiverd RWZI-effluent die wordt afgeleverd door de bevoegde autoriteit, in een opvolging etc. Hoewel er geen omzetting noodzakelijk is, is het duidelijk dat er op Vlaams (en Belgisch) niveau een (wettelijk) uitvoeringskader tot stand moet komen. De voorziene overgangstermijn hiervoor is gesteld op 1 jaar. De haalbaarheid van een overgangstermijn van 1 jaar wordt door Vlaanderen in vraag gesteld want te strikt om onze wetgeving tijdig aan te passen. De door COM voorgestelde minimale kwaliteitseisen, vooral voor categorie A water, worden door Vlaanderen als strikt ingeschat. De haalbaarheid (en vervolgens betaalbaarheid) hiervan moet nader worden geëvalueerd.
- COM wenst ook via gedelegeerde handelingen de minimale vereisten uit sectie 2 van annex I aan te passen indien nodig. Vermits het hier gaat over essentiële zaken met verregaande impact en gelet op het standpunt ingenomen bij de herziening van de

Drinkwaterrichtlijn, is Vlaanderen geen voorstander om hier te werken met gedelegeerde handelingen wegens te weinig zeggenschap van de lidstaten.

- De voorgestelde bepalingen i.v.m. toegang tot de rechter stellen in beginsel geen problemen, omdat daarmee de verplichtingen het verdrag van Aarhus -zonder meer- worden gevolgd;

REACTIE VANUIT VLAANDEREN OP DE EUROPESE CONSULTATIE

Openbare raadpleging, routekaart, aanvangseffectbeoordeling en/of effectbeoordeling	<ul style="list-style-type: none">- Er is geen openbare raadpleging geweest rond waterhergebruik.- In het kader van eerdere raadsbesprekingen rond het Actieplan Circulaire Economie van de COM heeft België wel volgend standpunt ingenomen i.v.m. water:<ul style="list-style-type: none">o België ondersteunt maatregelen ter bevordering van hergebruik van gezuiverd afvalwater in veilige en kostefficiënte omstandigheden.o België duidt op het belang om zowel de bevoegde overheden voor watervoorziening en waterzuivering te betrekken als de relevante belanghebbenden (bijv. de agrarische sector, de industriële sector) bij het ontwikkelen van wetsvoorstellen over minimale kwaliteitsvereisten voor hergebruik van afvalwater. België benadrukt dat het Europees voorstel geen doelstellingen of verplichtingen voor waterhergebruik zou mogen bevatten, maar dat de keuze aan iedere lidstaat apart zou overgelaten worden- De effectenbeoordeling over het voorstel is nog niet beschikbaar.- Er is geen zicht op de eventuele reacties van Vlaamse belanghebbenden
---	---

**Met Vlaanderen wordt hier of de Vlaamse Regering en/of de Vlaamse administratie bedoeld.*

EERSTE SUBSIDIARITEITSINSCHATTING

In dit voorstel legt COM een minimaal kader vast voor zowel de kwaliteitseisen als de monitoring. Het voorstel bevat geen verplichting tot het hergebruik. Gelet op de sterk verschillende lokale context legt COM in het voorstel een belangrijke nadruk op een risicobenadering waarbij een bevoegde autoriteit de verantwoordelijkheid krijgt om wanneer nodig via de evaluatie van de risicobeoordeling bijkomende eisen op te leggen. De subsidiariteit wordt dus in belangrijke mate gerespecteerd. Het opzet van de risicobenadering wordt wel vastgelegd en er wordt voorzien in een mandaat om lidstaten te ondersteunen via technische specificaties / guidance documenten.

+++

BIJLAGE III: ONTWIKKELINGEN OP HET NIVEAU VAN OMZETTINGEN EN INBREUKEN

1. Voorstellen van richtlijn

Tussen 1 juli en 31 augustus 2018 werd één voorstel van richtlijn gepubliceerd.

Dossier	Inhoud	Bevoegdheid ¹
<u>Voorstel:</u> COM(2018)0218 <u>Naam:</u> bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden	Voorstel voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden	Beleidsdomeinen Kanselarij en Bestuur, Mobiliteit en Openbare Werken, Omgeving, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

2. Aangenomen richtlijnen

Tussen 1 juli en 31 augustus 2018 werden 6 aangenomen richtlijnen gepubliceerd.

Dossier	Inhoud	Termijn ²	Bevoegdheid ³
---------	--------	----------------------	--------------------------

¹ In de kolom 'bevoegdheid' wordt aangegeven of de aangenomen richtlijn een federale, een Vlaamse of een gemengde bevoegdheid betreft binnen de Belgische staatsstructuur. Indien het een Vlaamse of gemengde bevoegdheid betreft, wordt ook het beleidsdomein dat bevoegd is voor de omzetting van de richtlijn vermeld. Richtlijnen waar Vlaanderen bij de omzetting een adviesbevoegdheid heeft, worden aangegeven als zijnde federale bevoegdheid.

² Met termijn wordt de datum bedoeld tegen dewelke lidstaten worden verwacht de richtlijn om te zetten.

³ In de kolom 'bevoegdheid' wordt aangegeven of de aangenomen richtlijn een federale, een Vlaamse of een gemengde bevoegdheid betreft binnen de Belgische staatsstructuur. Indien het een Vlaamse of gemengde bevoegdheid betreft, wordt ook het beleidsdomein dat bevoegd is voor de omzetting van de richtlijn vermeld. Richtlijnen waar Vlaanderen bij de omzetting een adviesbevoegdheid heeft, worden aangegeven als zijnde federale bevoegdheid.

<u>RL:</u> (EU) 2018/1028 <u>Naam:</u> Lolium × boucheanum Kunth	Uitvoeringsrichtlijn (EU) 2018/1028 van de Commissie van 19 juli 2018 tot rectificatie van Uitvoeringsrichtlijn (EU) 2016/2109 tot wijziging van Richtlijn 66/401/EEG van de Raad teneinde nieuwe soorten en de botanische naam van de soort Lolium × boucheanum Kunth op te nemen	31/12/2018	Beleidsdomein Landbouw en Visserij
<u>RL:</u> (EU) 2018/1027 <u>Naam:</u> isolatieafstanden voor Sorghum spp.	Uitvoeringsrichtlijn (EU) 2018/1027 van de Commissie van 19 juli 2018 tot wijziging van Richtlijn 66/402/EEG van de Raad wat isolatieafstanden voor Sorghum spp. betreft	31/12/2018	Beleidsdomein Landbouw en Visserij
<u>RL:</u> (EU) 2018/970 <u>Naam:</u> technische voorschriften voor binnenschepen	Gedelegeerde Richtlijn (EU) 2018/970 van de Commissie van 18 april 2018 tot wijziging van de bijlagen II, III en V bij Richtlijn (EU) 2016/1629 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de technische voorschriften voor binnenschepen	7/10/2018	Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken
<u>RL:</u> (EU) 2018/958 <u>Naam:</u> evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan een nieuwe reglementering van beroepen	Richtlijn (EU) 2018/958 van het Europees Parlement en de Raad van 28 juni 2018 betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan een nieuwe reglementering van beroepen	30/07/2020	Beleidsdomeinen Economie, Wetenschap en Innovatie, Onderwijs en Vorming, Mobiliteit en Openbare Werken, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
<u>RL:</u> (EU) 2018/957 <u>Naam:</u> terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten	Richtlijn (EU) 2018/957 van het Europees Parlement en de Raad van 28 juni 2018 tot wijziging van Richtlijn 96/71/EG betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten	30/07/2020	Beleidsdomein Werk en Sociale Economie

RL: (EU) 2018/933 Naam: het rijbewijs	Richtlijn (EU) 2018/933 van de Commissie van 29 juni 2018 tot rectificatie van de Duitse versie van Richtlijn 2006/126/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende het rijbewijs	2/07/2019	Federale bevoegdheid
--	---	-----------	----------------------

3. Stand van zaken omzettingdossiers

Hieronder volgt een stand van zaken met betrekking tot de omzetting van Europese richtlijnen. Dit overzicht heeft enkel betrekking op richtlijnen die een omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereisen. Met betrekking tot een aantal richtlijnen speelt Vlaanderen een adviserende rol. Omdat dergelijke richtlijnen geen omzetting vereisen in Vlaamse regelgeving, worden zij niet opgenomen in dit overzicht.

Er wordt in dit overzicht een onderscheid gemaakt tussen de “interne markt” richtlijnen (Vlaams scorebord interne markt) en de richtlijnen die niet onder de interne markt vallen (overige Vlaamse omzettingdossiers).

1. Vlaams scorebord interne markt

Voor de categorie van “interne markt” richtlijnen publiceert de Europese Commissie tweemaal per jaar een scorebord. Het scorebord van de Europese Commissie is een overzicht van de omzettingprestaties van de 28 lidstaten, met inbegrip van België. Op basis van deze gegevens wordt een “Vlaams scorebord interne markt” samengesteld.

A. Vlaams scorebord van december 2018⁴

Het Vlaams scorebord van december 2018 omvat 8 “interne markt” richtlijnen, waarvan de omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereist is, en waarvan Vlaanderen er al 2 heeft omgezet.

VLAAMSE OMZETTING VOLLEDIG		
Richtlijn	Laatste stand van zaken	Termijn

⁴ Het Vlaams scorebord van december 2018 wordt samengesteld door de Eurocoördinator op basis van het “interne markt” scorebord van de Europese Commissie van december 2018. Dat laatste is een overzicht van de “interne markt” richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstrekt op ten laatste 30 november 2018 en waarvoor de integrale omzetting moet worden gemeld aan de Europese Commissie ten laatste op 11 december 2018.

<p><u>RL:</u> (EU) 2018/217</p> <p><u>Naam:</u> vervoer van gevaarlijke goederen over land</p> <p><u>Beleidsdomein(en):</u> MOW</p> <p><u>Minister(s):</u> Weyts</p>	<p>RICHTLIJN (EU) 2018/217 VAN DE COMMISSIE van 31 januari 2018 tot wijziging van Richtlijn 2008/68/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over land en met name de aanpassing van punt I.1 van bijlage I aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang</p> <p>De richtlijn wordt omgezet door het besluit van de Vlaamse Regering tot aanpassing van de regelgeving betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over de weg aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang. Dit besluit werd op 22 juni 2018 definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering, werd op 29 juni 2018 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en op 3 juli 2018 aangemeld bij de Europese Commissie.</p>	03-07-2018
<p><u>RL:</u> (EU) 2018/100</p> <p><u>Naam:</u> kenmerken waartoe het onderzoek van bepaalde rassen van landbouwgewassen en groentegewassen zich moet uitstrekken</p> <p><u>Beleidsdomein(en):</u> LV</p> <p><u>Minister(s):</u> Schauvliege</p>	<p>Uitvoeringsrichtlijn (EU) 2018/100 van de Commissie van 22 januari 2018 tot wijziging van de Richtlijnen 2003/90/EG en 2003/91/EG houdende bepalingen ter uitvoering van artikel 7 van Richtlijn 2002/53/EG van de Raad, respectievelijk artikel 7 van Richtlijn 2002/55/EG van de Raad, met betrekking tot de kenmerken waartoe het onderzoek van bepaalde rassen van landbouwgewassen en groentegewassen zich ten minste moet uitstrekken, en de minimumeisen voor dat onderzoek.</p> <p>De richtlijn wordt omgezet door het ministerieel besluit tot wijziging van bijlage I en II bij het besluit van de Vlaamse Regering van 27 april 2007 betreffende de kenmerken waartoe het onderzoek van bepaalde rassen van landbouw- en groentegewassen zich ten minste moet uitstrekken, en de minimumeisen voor dat onderzoek. Het ministerieel besluit werd op 28 mei 2018 gepubliceerd in het Belgische Staatsblad en op 30 mei 2018 genotificeerd aan de Europese Commissie.</p>	31-08-2018

LOPENDE DOSSIERS		
Richtlijn	Laatste stand van zaken	Termijn
<p><u>RL:</u> 2014/94/EU</p> <p><u>Naam:</u> uitrol van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen</p>	<p>Richtlijn 2014/94/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2014 betreffende de uitrol van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen</p> <p>Deze richtlijn verplicht de lidstaten om nationale beleidskaders te maken voor de marktontwikkeling van milieuvriendelijke energie/brandstoffen voor voertuigen en de bijhorende infrastructuur. De</p>	18-11-2016

<p><u>Beleidsdomein(en)</u>: OMG, MOW</p> <p><u>Minister(s)</u>: Tommelein, Weyts</p>	<p>Vlaamse Regering keurde op 18 december 2015 het Vlaamse actieplan 'Clean Power for Transport' goed. Dit is een verdere uitwerking van de conceptnota 'Clean power for transport' (goedgekeurd op 18 september 2015) die ook de omzetting van de richtlijn vastlegt. Het actieplan is in de eerste plaats gericht op een doorbraak voor elektrische voertuigen en biedt daarnaast kansen aan voer- en vaartuigen op aardgas en aan walstroom. Daarnaast werden een reeks besluiten aangenomen ter uitvoering van het Vlaamse actieplan en ter omzetting van de richtlijn. Het gaat om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het decreet van 18 december 2015 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2016; - het besluit van de Vlaamse Regering van 8 januari 2016 houdende wijziging van het energiebesluit van 19 november 2010 wat betreft de invoering van een premie voor zero-emissie voertuigen gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad; - het besluit van de Vlaamse Regering van 25 maart 2016 tot wijziging van het energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de activiteiten en openbare dienstverplichtingen van de distributienetbeheerders ter stimulering van de infrastructuur voor elektrische voertuigen; - het besluit van de Vlaamse Regering van 4 mei 2016 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2010 tot toekenning van steun aan ondernemingen voor - in het Vlaamse Gewest, wat betreft de verlenging van de investeringstermijn; - het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2016 betreffende de modaliteiten voor de toekenning van een projectsubsidie aan vergunninghouders voor laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen op carpoolparkings of Park&Rides in beheer van het Vlaamse Gewest in uitvoering van het Vlaams Klimaatbeleidsplan 2013-2020; - het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2016 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 betreffende de modaliteiten voor de toekenning van een projectsubsidie aan vergunninghouders voor laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen op carpoolparkings of Park&Rides in beheer van het Vlaamse Gewest in uitvoering van het Vlaams Klimaatbeleidsplan 2013-2020, gewijzigd bij Besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2014; - het besluit van de Vlaamse Regering van 13 september 2016 betreffende de subsidiëring van projecten ter uitvoering van het actieplan 'Clean power for transport'. 	
---	---	--

	<p>- Het Vlaamse actieplan maakt ook deel uit van het nationale actieplan voor België. Het nationale actieplan voor België werd op 8 december 2016 als volledige omzetting voor België genotificeerd aan de Europese Commissie. Het Vlaamse actieplan en de hierboven aangehaalde bijhorende omzettings- en uitvoeringsmaatregelen werden op 12 december 2016 genotificeerd aan de Europese Commissie.</p> <p>Veiligheidsnormen in de Richtlijn voor walstroomvoorzieningen en tankstations moeten nog omgezet worden in Vlaamse reglementering. Deze omzetting is in voorbereiding en zou eind 2018 afgerond worden.</p>	
<p><u>RL:</u> (EU) 2016/2284 <u>Naam:</u> vermindering van de nationale emissies van bepaalde luchtverontreinigende stoffen <u>Beleidsdomein(en):</u> OMG <u>Minister(s):</u> Schauvliege</p>	<p>Richtlijn (EU) 2016/2284 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2016 betreffende de vermindering van de nationale emissies van bepaalde luchtverontreinigende stoffen, tot wijziging van Richtlijn 2003/35/EG en tot intrekking van Richtlijn 2011/81/EG</p> <p>De omzettingstermijn voor deze richtlijn is 01/07/2018, maar in het artikel over de omzettingstermijn wordt gesteld dat de lidstaten de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking doen treden tegen 15/02/2017 om te voldoen aan artikel 10, lid 2 van de richtlijn, dat stelt dat de lidstaten hun nationale emissie-inventarissen en emissieprognoses, ruimtelijke gedesaggregeerde nationale emissie-inventarissen, inventarissen van grote puntbronnen en de informatieve inventarisrapporten als bedoeld in artikel 8, leden 1, 2 en 3, en voor zover van toepassing in artikel 8, lid 4 moeten verstrekken aan de Europese Commissie en het Europees Milieuagentschap, overeenkomstig de rapportagetermijnen van bijlage I. Deze rapportage dient in overeenstemming te zijn met de rapportage aan het secretariaat van het LRTAP-verdrag. Artikel 10, lid 2 wordt omgezet door het samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met betrekking tot het internationaal milieubeleid, de samenwerkingsovereenkomst tussen het Brusselse, Vlaamse en Waalse Gewest inzake het toezicht op emissies in de lucht en op de structurering van de gegevens BS en het decreet tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, tot aanvulling ervan met een titel Agentschappen en tot wijziging van diverse andere wetten en decreten. Beide akten werden op 19 mei 2017 en op 29 mei 2017 genotificeerd aan de Europese Commissie.</p>	<p>15-02-2017 01-07-2018</p>

	<p>De omzetting van de andere onderdelen van de richtlijn vereist een samenwerkingsakkoord tussen de bevoegde gefedereerde entiteiten. Dit akkoord is in voorbereiding.</p> <p>Op Vlaams niveau worden de relevante onderdelen van de Richtlijn omgezet door een besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne en tot wijziging van artikel 3.7.10.2 van titel III van het VLAREM van 16 mei 2014. Het besluit werd op 11 december 2017 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.</p>	
<p><u>RL:</u> (EU) 2016/2102</p> <p><u>Naam:</u> toegankelijkheid van websites en mobiele applicaties van overheidsinstanties</p> <p><u>Beleidsdomein(en):</u> KB</p> <p><u>Minister(s):</u> Homans</p>	<p>Richtlijn (EU) 2016/2102 van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2016 inzake de toegankelijkheid van de websites en mobiele applicaties van overheidsinstanties</p> <p>De richtlijn wordt omgezet door het Vlaams bestuursdecreet. Het ontwerp van decreet werd op 9 maart 2018 voor de tweede maal principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering met het oog op adviesaanvraag aan de Raad van State. Het advies van de Raad van State over het ontwerpdecreet werd laattijdig ontvangen. Het ontwerpdecreet zal na het zomerreces van 2018 door het Vlaams Parlement worden behandeld. De bekrachtiging door de Vlaamse Regering is voorzien voor het najaar van 2018.</p>	23-09-2018
<p><u>RL:</u> (EU) 2018/484</p> <p><u>Naam:</u> voorschriften waaraan teeltmateriaal van bepaalde geslachten of soorten van Palmae moet voldoen in verband met Rhynchophorus ferrugineus (Olivier)</p> <p><u>Beleidsdomein(en):</u> LV</p> <p><u>Minister(s):</u> Schauvliege</p>	<p>Uitvoeringsrichtlijn (EU) 2018/484 van de Commissie van 21 maart 2018 tot wijziging van Richtlijn 93/49/EEG wat betreft de voorschriften waaraan teeltmateriaal van bepaalde geslachten of soorten van Palmae moet voldoen in verband met Rhynchophorus ferrugineus (Olivier)</p> <p>De richtlijn wordt omgezet door het ministerieel besluit tot wijziging van het ministerieel besluit van 23 februari 2018 tot vaststelling van de schema's met de voorwaarden waaraan teeltmateriaal van siergewassen moet voldoen, van de voorschriften voor het door de leverancier op te maken etiket of ander document en van de aanvullende uitvoeringsbepalingen voor de door de leverancier bij te houden lijst van siergewassen. Dit MB werd op 16 juli 2018 goedgekeurd door de bevoegde minister en is naar het Belgisch Staatsblad gestuurd voor publicatie midden september.</p>	30-09-2018

<u>RL:</u> (EU) 2016/1629 <u>Naam:</u> technische voorschriften voor binnenschepen <u>Beleidsdomein(en):</u> MOW <u>Minister(s):</u> Weyts	Richtlijn (EU) 2016/1629 van het Europees Parlement en de Raad van 14 september 2016 tot vaststelling van de technische voorschriften voor binnenschepen, tot wijziging van Richtlijn 2009/100/EG en tot intrekking van Richtlijn 2006/87/EG De richtlijn wordt omgezet via een besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de technische voorschriften voor binnenschepen. Dit besluit werd op 20/07 principiële goedgekeurd door de Vlaamse Regering met het oog op adviesinwinning. Definitieve goedkeuring is voorzien eind september of begin oktober 2018.	07-10-2018
<u>RL:</u> (EU) 2018/970 <u>Naam:</u> technische voorschriften voor binnenschepen <u>Beleidsdomein(en):</u> MOW <u>Minister(s):</u> Weyts	Gedelegeerde Richtlijn (EU) 2018/970 van de Commissie van 18 april 2018 tot wijziging van de bijlagen II, III en V bij Richtlijn (EU) 2016/1629 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de technische voorschriften voor binnenschepen De richtlijn wordt omgezet via een besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de technische voorschriften voor binnenschepen. Dit besluit werd op 20/07 principiële goedgekeurd door de Vlaamse Regering met het oog op adviesinwinning. Definitieve goedkeuring is voorzien eind september of begin oktober 2018.	7/10/2018

B. Vlaams scorebord van juni 2019⁵

Het Vlaams scorebord van juni 2019 omvat 4 “interne markt” richtlijnen, waarvan de omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereist is.

LOPENDE DOSSIERS		
Richtlijn	Laatste stand van zaken	Termijn
<u>RL:</u> (EU) 2015/996 <u>Naam:</u> bepalingmethoden voor lawaai <u>Beleidsdomein(en):</u> OMG	Richtlijn (EU) 2015/996 van de Commissie van 19 mei 2015 tot vaststelling van gemeenschappelijke bepalingmethoden voor lawaai overeenkomstig Richtlijn 2002/49/EG van het Europees Parlement en de Raad	31-12-2018

⁵ Het Vlaams scorebord van juni 2019 wordt samengesteld door de Eurocoördinator op basis van het “interne markt” scorebord van de Europese Commissie van juni 2019. Dat laatste is een overzicht van de “interne markt” richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstrijkt op ten laatste 31 mei 2019 en waarvoor de integrale omzetting moet worden gemeld aan de Europese Commissie ten laatste op 12 juni 2019.

<u>Minister(s)</u> : Schauvliege	De richtlijn wordt omgezet door een wijziging van VLAREM. De wetwijziging wordt in september 2018 voor principiële goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse regering. Definitieve goedkeuring wordt voorzien eind 2018.	
<u>RL</u> : (EU) 2018/410 <u>Naam</u> : bevordering van kosteneffectieve emissiereducties en koolstofarme investeringen <u>Beleidsdomein(en)</u> : OMG <u>Minister(s)</u> : Schauvliege	Richtlijn (EU) 2018/410 van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2018 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG ter bevordering van kosteneffectieve emissiereducties en koolstofarme investeringen en van Besluit (EU) 2015/1814 De omzettingstermijn van de Richtlijn is 9 oktober 2019, maar de Richtlijn bepaalt dat de lidstaten de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking moeten laten treden om uiterlijk op 31 december 2018 te voldoen aan de bekendmakings- en rapportageverplichtingen in artikel 1, punt 14, onder f), van deze richtlijn betreffende artikel 10 bis, lid 6, van Richtlijn 2003/87/EG De omzetting is in voorbereiding op administratief niveau.	31-12-2018 9-10-2019
<u>RL</u> : (EU) 2018/1028 <u>Naam</u> : Lolium × boucheanum Kunth <u>Beleidsdomein(en)</u> : LV <u>Minister(s)</u> : Schauvliege	Uitvoeringsrichtlijn (EU) 2018/1028 van de Commissie van 19 juli 2018 tot rectificatie van Uitvoeringsrichtlijn (EU) 2016/2109 tot wijziging van Richtlijn 66/401/EEG van de Raad teneinde nieuwe soorten en de botanische naam van de soort Lolium × boucheanum Kunth op te nemen De omzetting is in voorbereiding op administratief niveau.	31/12/2018
<u>RL</u> : (EU) 2018/1027 <u>Naam</u> : isolatieafstanden voor Sorghum spp. <u>Beleidsdomein(en)</u> : LV <u>Minister(s)</u> : Schauvliege	Uitvoeringsrichtlijn (EU) 2018/1027 van de Commissie van 19 juli 2018 tot wijziging van Richtlijn 66/402/EEG van de Raad wat isolatieafstanden voor Sorghum spp. betreft De omzetting is in voorbereiding op administratief niveau.	31/12/2018

C. Vlaams scorebord van december 2019⁶

⁶ Het Vlaams scorebord van december 2019 wordt samengesteld door de Eurocoördinator op basis van het "interne markt" scorebord van de Europese Commissie van december 2019. Dat laatste is een overzicht van de "interne markt" richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstrekt op ten laatste 30 november 2019 en waarvoor de integrale omzetting moet worden gemeld aan de Europese Commissie ten laatste op 11 december 2019.

Het Vlaams scorebord van december 2019 omvat 4 “interne markt” richtlijnen, waarvan de omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereist is.

LOPENDE DOSSIERS		
Richtlijn	Laatste stand van zaken	Termijn
<p><u>RL:</u> (EU) 2016/800</p> <p><u>Naam:</u> procedurele waarborgen voor kinderen die verdachte of beklaagde zijn in een strafprocedure</p> <p><u>Beleidsdomein(en):</u> WVG</p> <p><u>Minister(s):</u> Vandeurzen</p>	<p>Richtlijn (EU) 2016/800 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016 betreffende procedurele waarborgen voor kinderen die verdachte of beklaagde zijn in een strafprocedure</p> <p>Artikels 12, lid 5 en 20 van de richtlijn vereisen omzetting in Vlaamse regelgeving.</p>	11/06/2019
<p><u>RL:</u> (EU) 2017/1852</p> <p><u>Naam:</u> mechanismen ter beslechting van belastinggeschillen</p> <p><u>Beleidsdomein(en):</u> FB</p> <p><u>Minister(s):</u> Tommelein</p>	<p>Richtlijn (EU) 2017/1852 van de Raad van 10 oktober 2017 betreffende mechanismen ter beslechting van belastinggeschillen in de Europese Unie</p> <p>De omzetting is in voorbereiding op administratief niveau.</p>	30/06/2019
<p><u>RL:</u> (EU) 2018/410</p> <p><u>Naam:</u> Kosteneffectieve emissiereducties en koolstofarme investeringen</p> <p><u>Beleidsdomein(en):</u> OMG</p> <p><u>Minister(s):</u> Schauvliege</p>	<p>Richtlijn (EU) 2018/410 van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2018 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG ter bevordering van kosteneffectieve emissiereducties en koolstofarme investeringen en van Besluit (EU) 2015/1814</p>	9/10/2019
<p><u>RL:</u> (EU) 2017/159</p> <p><u>Naam:</u> Uitvoering van het Verdrag betreffende werk in de</p>	<p>Richtlijn (EU) 2017/159 van de Raad van 19 december 2016 tot uitvoering van de op 21 mei 2012 door het Algemeen Comité van de landbouwcoöperaties van de Europese Unie (COGECA), de Europese Federatie van vervoerswerknemers (ETF) en de Vereniging van de nationale organisaties van</p>	15/11/2019

visserijsector van de Internationale Arbeidsorganisatie uit 2007 <u>Beleidsdomein(en):</u> WSE <u>Minister(s):</u> Muylers	visserijondernemingen in de Europese Unie (Europêche) gesloten Overeenkomst betreffende de uitvoering van het Verdrag betreffende werk in de visserijsector van de Internationale Arbeidsorganisatie uit 2007	
--	---	--

2. Overige Vlaamse omzettingdossiers

Er zijn momenteel 4 richtlijnen die niet onder de interne markt vallen die door Vlaanderen dienen te worden omgezet

LOPENDE DOSSIERS		
Richtlijn	Laatste stand van zaken	Termijn
<u>RL:</u> 2014/36/EU <u>Naam:</u> seizoensarbeiders <u>Beleidsdomein(en):</u> WSE, OV, WVG, KB <u>Minister(s):</u> Muylers, Crevits, Vandeurzen, Homans	<p>Richtlijn 2014/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op tewerkstelling als seizoenarbeider</p> <p>Deze richtlijn wordt op Belgisch niveau omgezet door het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid, het Waals Gewest, het Vlaams Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap met betrekking tot de coördinatie tussen het beleid inzake de toelatingen tot arbeid en het beleid inzake de verblijfsvergunningen en inzake de normen betreffende de tewerkstelling en het verblijf van buitenlandse arbeidskrachten. Dit samenwerkingsakkoord werd op 22 september 2017 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het instemmingsdecreet werd op 4 april 2018 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en op 5 april 2018 aangemeld bij de Europese Commissie. Dit samenwerkingsakkoord regelt de toegang tot het grondgebied voor seizoensarbeiders voor meer dan 90 dagen; voor een toegang minder dan 90 dagen dienen eveneens afspraken te worden gemaakt met de federale overheid.</p> <p>Op het niveau van het Vlaamse Gewest worden de nog om te zetten relevante onderdelen van de richtlijn omgezet door een besluit van de Vlaamse Regering houdende uitvoering van de wet van</p>	30-09-2016

	<p>30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Dit besluit werd op 13 juli 2018 principieel goedgekeurd met het oog op adviesinwinning.</p> <p>Artikel 23 geeft recht op gelijke behandeling aan seizoenarbeiders onder andere op vlak van toegang tot goederen en diensten en de levering van voor het publiek beschikbare goederen en diensten (1), onderwijs en beroepsopleiding (2), de adviserende diensten verleend door arbeidsbureaus betreffende seizoenarbeid (3), de erkenning van diploma's, certificaten en andere beroepskwalificaties (4) en nationale bepalingen inzake takken van de sociale zekerheid zoals omschreven in artikel 3 van Verordening (EG) 883/2004, dus o.a. gezinsbijslagen (5). Voor wat betreft punt (1) werden het decreet houdende een kader voor het Vlaamse gelijkheids- en gelijkebehandelingsbeleid en het decreet tot wijziging van het decreet van 13 juli 2007 houdende bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid en het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkheids- en gelijkebehandelingsbeleid op 1 september 2016 aangemeld bij de Europese Commissie. Voor wat betreft punten 2 en 4 werden het decreet betreffende het volwassenonderwijs, het decreet basisonderwijs en het besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs op 22 september 2016 aangemeld bij de Europese Commissie. Voor wat betreft punt (5) heeft de federale overheid op 23 januari 2017 de Algemene Wet op de Kinderbijslag aangemeld bij de Europese Commissie.</p>	
<p><u>RL:</u> 2014/66/EU</p> <p><u>Naam:</u> voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen in het kader van een overplaatsing binnen een onderneming</p> <p><u>Beleidsdomein(en):</u> WSE, OV, WVG, KB</p> <p><u>Minister(s):</u> Muyters, Crevits, Vandeurzen, Homans</p>	<p>Richtlijn 2014/66/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen in het kader van een overplaatsing binnen een onderneming</p> <p>Deze richtlijn wordt op Belgisch niveau omgezet door het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid, het Waals Gewest, het Vlaams Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap met betrekking tot de coördinatie tussen het beleid inzake de toelatingen tot arbeid en het beleid inzake de verblijfsvergunningen en inzake de normen betreffende de tewerkstelling en het verblijf van buitenlandse arbeidskrachten werd op 22 september 2017 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het instemmingsdecreet met dit samenwerkingsakkoord werd op 4 april 2018 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en op 5 april 2018 aangemeld bij de Europese Commissie. Dit samenwerkingsakkoord regelt de toegang tot het</p>	<p>29-11-2016</p>

	<p>grondgebied voor onderdanen van derde landen in het kader van een overplaatsing binnen een onderneming voor meer dan 90 dagen; voor een toegang minder dan 90 dagen dienen eveneens afspraken te worden gemaakt met de federale overheid.</p> <p>Op het niveau van het Vlaamse Gewest worden de relevante onderdelen van de richtlijn omgezet door een besluit van de Vlaamse Regering houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Dit besluit werd op 13 juli 2018 principieel goedgekeurd met het oog op adviesinwinning.</p> <p>Artikel 18 van de richtlijn geeft recht op gelijke behandeling aan onderdanen van derde landen in het kader van een overplaatsing binnen een onderneming op vlak van de erkenning van diploma's, certificaten en andere beroepskwalificaties (1), nationale bepalingen inzake takken van de sociale zekerheid zoals omschreven in artikel 3 van Verordening (EG) 883/2004, dus o.a. gezinsbijslagen (2) en toegang tot goederen en diensten en de levering van voor het publiek beschikbare goederen en diensten (3). Voor wat betreft punt 1, erkenning van diploma's en certificaten, werden het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de voorwaarden en procedure tot erkenning van de gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen met Vlaamse studiebewijzen uitgereikt in het basisonderwijs en secundair onderwijs, en sommige Vlaamse studiebewijzen uitgereikt in het volwassenenonderwijs en het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de voorwaarden en procedure tot erkenning van buitenlandse studiebewijzen uitgereikt in het hoger onderwijs op 25 november 2016 aangemeld bij de Europese Commissie. Voor wat betreft punt 1, erkenning van andere beroepskwalificaties, werd het decreet tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties op 9 juni 2017 aangemeld bij de Europese Commissie. Voor wat betreft punt 2 dient een samenwerkingsakkoord te worden opgemaakt ter wijziging van de Algemene Wet op de Kinderbijslag. Het voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap houdende omzetting in de gezinsbijslagwetgeving van de richtlijn 2009/50/EG van de Raad van 25 mei 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan, van de richtlijn 2014/66/EU van het Europees Parlement</p>	
--	--	--

	<p>en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen in het kader van een overplaatsing binnen een onderneming en van de richtlijn (EU) 2016/801 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van derdelanders met het oog op onderzoek, studie, stages, vrijwilligerswerk, scholierenuitwisseling, educatieve projecten of au-pairactiviteiten werd op 9 maart 2018 principieel goedgekeurd met het oog op adviesaanvraag aan de adviesraden en aan de Raad van State.</p> <p>Voor wat betreft punt (3) werden het decreet houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid en het decreet tot wijziging van het decreet van 13 juli 2007 houdende bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid en het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid op 29 november 2016 aangemeld bij de Europese Commissie.</p>	
<p><u>RL:</u> (EU) 2016/801</p> <p><u>Naam:</u> voorwaarden voor toegang en verblijf van derdelanders met het oog op onderzoek, studie, stages, vrijwilligerswerk, scholierenuitwisseling, educatieve projecten of au-pairactiviteiten</p> <p><u>Beleidsdomein(en):</u> WSE, OV, CJSM, EWI, WVG en KB</p> <p><u>Minister(s):</u> Muyters, Crevits, Gatz, Muyters, Vandeurzen en Homans</p>	<p>Richtlijn (EU) 2016/801 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van derdelanders met het oog op onderzoek, studie, stages, vrijwilligerswerk, scholierenuitwisseling, educatieve projecten of au-pairactiviteiten</p> <p>De richtlijn wordt omgezet door een uitvoeringsakkoord voor 'onderzoekers, stagiairs en vrijwilligers' bij het samenwerkingsakkoord 'gecombineerde vergunning voor onderdanen van derde landen'.</p> <p>Op het niveau van het Vlaamse Gewest worden de relevante onderdelen van de richtlijn omgezet door een besluit van de Vlaamse Regering houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Dit besluit werd op 13 juli 2018 principieel goedgekeurd met het oog op adviesinwinning.</p> <p>Artikel 22 geeft recht op gelijke behandeling aan onderzoekers, vrijwilligers, stagiairs en au pairs op vlak van (1) onderwijs en beroepsopleiding, (2) erkenning van diploma's, certificaten en andere beroepskwalificaties overeenkomstig de geldende nationale procedures, (3) de takken van de sociale zekerheid zoals omschreven in Verordening 883/2004 en dus de gezinsbijslagen (kinderbijslag), (4) toegang tot goederen en diensten en de levering van voor het publiek</p>	23-05-2018

	<p>beschikbare goederen en diensten, waaronder procedures voor het verkrijgen van huisvesting overeenkomstig het nationale recht en (5) door arbeidsbureaus verleende adviesdiensten; voor bepaalde van deze 'gelijke rechten' mag de lidstaat beperkingen stellen (neergelegd in de richtlijn). Voor wat betreft punt 1, onderwijs en beroepsopleiding, werden op 23 mei 2018 7 stukken regelgeving aangemeld bij de Europese Commissie. Het gaat om het decreet betreffende het volwassenenonderwijs, het decreet betreffende het onderwijs XX, het decreet betreffende het onderwijs XXI, het besluit van de Vlaamse Regering tot codificatie van de decretale bepalingen betreffende het hoger onderwijs, Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de erkenning van beroepskwalificaties voor gereguleerde beroepen in het onderwijs in het kader van de Europese Richtlijn 2005/36, het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de voorwaarden en de procedure tot de erkenning van buitenlandse studiebewijzen uitgereikt in het hoger onderwijs en het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de voorwaarden en procedure tot de erkenning van de gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen met Vlaamse studiebewijzen uitgereikt in het basisonderwijs en secundair onderwijs, en sommige Vlaamse studiebewijzen uitgereikt in het volwassenenonderwijs.</p> <p>Voor wat betreft punt 2, erkenning van andere beroepskwalificaties, werd het decreet tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties op 8 juni 2017 aangemeld bij de Europese Commissie. Voor wat betreft punt 3 dient een samenwerkingsakkoord te worden opgemaakt ter wijziging van de Algemene Wet op de Kinderbijslag. Het voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap houdende omzetting in de gezinsbijslagwetgeving van de richtlijn 2009/50/EG van de Raad van 25 mei 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan, van de richtlijn 2014/66/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen in het kader van een overplaatsing binnen een onderneming en van de richtlijn (EU) 2016/801 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van derdelanders met het oog op</p>	
--	--	--

	<p>onderzoek, studie, stages, vrijwilligerswerk, scholierenuitwisseling, educatieve projecten of au-pairactiviteiten werd op 9 maart 2018 principieel goedgekeurd met het oog op adviesaanvraag aan de adviesraden en aan de Raad van State. Voor wat betreft punt 4 werd het decreet houdende een kader voor het Vlaamse gelijkemans- en gelijkebehandelingsbeleid op 23 augustus 2016 aangemeld bij de Europese Commissie.</p>	
<p><u>RL:</u> (EU) 2017/541 <u>Naam:</u> terrorismebestrijding <u>Beleidsdomein(en):</u> WVG <u>Minister(s):</u> Vandeurzen</p>	<p>Richtlijn (EU) 2017/541 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 inzake terrorismebestrijding en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/475/JBZ van de Raad en tot wijziging van Besluit 2005/671/JBZ van de Raad</p> <p>De Vlaamse Gemeenschap is bevoegd voor artikelen 24, 2°, 3° en 6° en 26 van de richtlijn over bijstand, steun en rechten van slachtoffers van terrorisme. Deze artikelen zijn reeds omgezet in de Vlaamse regelgeving en zullen aangemeld worden bij de Europese Commissie.</p>	08-09-2018

4. Stand van zaken inbreukdossiers

De Vlaamse overheid dient in juli en augustus 2018 nog maatregelen te nemen in 10 inbreukdossiers (= de lopende inbreukdossiers). Het gaat om:

3 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

7 inbreukdossiers wegens niet-correcte of onvolledige omzetting of toepassing van richtlijnen en andere bronnen van het Europees recht

Daarnaast was de Vlaamse overheid in juli en augustus 2018 betrokken in 11 inbreukdossiers waarin de nodige maatregelen reeds werden genomen (=de afgeronde inbreukdossiers), maar die momenteel nog niet officieel gesloten zijn door de Europese Commissie.⁷ Het gaat om:

7 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

4 inbreukdossiers wegens niet-correcte of onvolledige omzetting of toepassing van richtlijnen en andere bronnen van het Europees recht

1. Drie lopende inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

FASE 2: INGEBREKESTELLING (IGS)	
Dossier	Laatste stand van zaken
<u>Nr:</u> 2018/0131 <u>Naam:</u> Voorwaarden voor toegang en verblijf van derdelanders met het oog op onderzoek, studie, stages, vrijwilligerswerk, scholierenuitwisseling,	Fase 2: IGS (19/07/2018) Richtlijn (EU) 2016/801 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van derdelanders met het oog op onderzoek, studie, stages, vrijwilligerswerk, scholierenuitwisseling, educatieve projecten of au-pairactiviteiten De Europese Commissie stelt België in gebreke voor de laattijdige omzetting van de richtlijn, die tegen 23 mei 2018 omgezet moest zijn.

⁷ Deze inbreukdossiers zijn nog niet gesloten door de Europese Commissie omdat andere Belgische overheden nog steeds in gebreke zijn of omdat de Europese Commissie nog steeds bezig is met het onderzoek naar de tijdige en volledige omzetting en toepassing van het Europees recht. Ook inbreukdossiers waarin Vlaanderen meent dat de Europese Commissie ten onrechte van oordeel is dat Vlaanderen in gebreke is, vallen hieronder. Inbreukdossiers die geopend werden tegen België wegens niet-naleving van het Europees recht door andere Belgische overheden waarbij Vlaanderen in orde was voor de opening van de inbreuk, worden hier niet gerapporteerd.

<p>educatieve projecten of au-pairactiviteiten</p> <p><u>Beleidsdomein(en)</u>: WSE, OV, CJSM, EWI, WVG en KB</p> <p><u>Minister(s)</u>: Muylters, Crevits, Gatz, Muylters, Vandeurzen en Homans</p> <p><u>Richtlijn</u>: (EU) 2016/801</p>	<p>Op het niveau van het Vlaamse Gewest worden de laatste relevante nog om te zetten onderdelen van de richtlijn omgezet door een besluit van de Vlaamse Regering houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Dit besluit werd op 13 juli 2018 principieel goedgekeurd met het oog op adviesinwinning.</p>
---	--

FASE 3: MET REDENEN OMKLEED ADVIES (MROA)	
Dossier	Laatste stand van zaken
<p><u>Nr</u>: 2017/0015</p> <p><u>Naam</u>: voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen in het kader van een overplaatsing binnen een onderneming</p> <p><u>Beleidsdomein(en)</u>: WSE, WVG, EWI, OV</p> <p><u>Minister(s)</u>: Muylters, Vandeurzen, Crevits</p> <p><u>Richtlijn</u>: 2014/66/EU</p>	<p>Fase 3: MROA (04/10/2017)</p> <p>30/11/2017: gecoördineerd Belgisch antwoord op het MROA verzonden</p> <p>24/03/2017: gecoördineerd Belgisch antwoord op de IGS verzonden</p> <p>Richtlijn 2014/66/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen in het kader van een overplaatsing binnen een onderneming</p> <p>Op het niveau van het Vlaamse Gewest worden de laatste relevante nog om te zetten onderdelen van de richtlijn omgezet door een besluit van de Vlaamse Regering houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Dit besluit werd op 13 juli 2018 principieel goedgekeurd met het oog op adviesinwinning.</p>

FASE 4: DAGVAARDING	
Dossier	Laatste stand van zaken
<p><u>Nr</u>: 2016/0699</p> <p><u>Naam</u>: seizoensarbeiders</p>	<p>Fase 4: Beslissing tot dagvaarding (19/06/2018)</p> <p>19/09/2017: antwoord op MROA werd verzonden</p>

<u>Beleidsdomein(en):</u> WSE, EWI, OV, WVG <u>Minister(s):</u> Muyters, Crevits, Vandeurzen <u>Richtlijn:</u> 2014/36/EU	12/09/2017: weigering van de vraag tot verlenging van de antwoordtermijn vanwege de Europese Commissie 01/09/2017: vraag tot verlenging van de antwoordtermijn tot 13/12/2017 12/01/2017: antwoord op IGS werd verzonden Richtlijn 2014/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op tewerkstelling als seizoenarbeider Op het niveau van het Vlaamse Gewest worden de laatste nog om te zetten onderdelen van de richtlijn omgezet door een besluit van de Vlaamse Regering houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Dit besluit werd op 13 juli 2018 principieel goedgekeurd met het oog op adviesinwinning.
---	--

2. Zeven lopende inbreukdossiers wegens niet-correcte of onvolledige omzetting of toepassing van richtlijnen en andere bronnen van het Europees recht

FASE 2: INGEBREKESTELLING (IGS)	
Dossier	Laatste stand van zaken
<u>Nr.:</u> 2015/2012 <u>Naam:</u> gelijke behandeling man/vrouw arbeid en beroep <u>Beleidsdomein(en):</u> KB, WSE <u>Minister(s):</u> Homans, Muyters <u>Richtlijn:</u> 2006/54/EG	Fase 2: IGS (29/4/2015) 23/06/2017: aanvullend gecoördineerd antwoord op de IGS werd verzonden 31/08/2015: gecoördineerd antwoord op de IGS werd verzonden 11/06/2015: verzoek tot verlenging van de termijn voor antwoord op de IGS goedgekeurd door de Europese Commissie De Europese Commissie is van oordeel dat België niet voldoet aan zijn verplichtingen onder richtlijn 2006/54/EG over de toepassing van het beginsel van gelijke kansen en gelijke behandeling van man en vrouw in arbeid en beroep. De richtlijn omvat bepalingen m.b.t. de toegang tot het arbeidsproces (met inbegrip van promotie), toegang tot beroepsopleiding, arbeidsvoorwaarden (met inbegrip van beloning) en ondernemings- en sectorale regelingen inzake sociale zekerheid. De richtlijn verplicht de lidstaten om een orgaan aan te wijzen of op te richten dat o.a. de uitvoering van de richtlijn monitort, onafhankelijk onderzoek naar discriminatie uitvoert en bijstand verleent aan slachtoffers van

	<p>discriminatie. De problematiek van de bescherming tegen represailles wordt in dit dossier ook op tafel gelegd. Vlaanderen is betrokken partij voor deze twee aspecten. Voor wat betreft het eerste aspect werd het Ombudsdecreet (gelijkheidsorgaan gender) gewijzigd. Deze wijziging werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 21 augustus 2015 en aangemeld bij de Europese Commissie op 2 september 2015. Voor wat betreft het tweede aspect zal de Vlaamse wetgeving herbekeken worden.</p> <p>Een gezamenlijk Belgisch antwoord op de IGS werd aan de Europese Commissie overgemaakt op 31 augustus 2015.</p>
<p><u>Nr.:</u> 2017/2134</p> <p><u>Naam:</u> tijdsperiode voor analyses van de relevante producten- en dienstenmarkten in de sector elektronische communicatie</p> <p><u>Beleidsdomein(en):</u> CJSM</p> <p><u>Minister(s):</u> Gatz</p> <p><u>Richtlijn:</u> 2002/21/EG</p>	<p>Fase 2: IGS (04/10/2017)</p> <p>31/01/2018: antwoord op de IGS aan de Commissie verzonden. In dit antwoord werd een planning opgenomen voor marktanalyses.</p> <p>De Europese Commissie is van oordeel dat België kaderrichtlijn 2002/21/EG inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten, met name artikel 16, lid 6, wat betreft de tijdsperiode voor analyses van de relevante producten- en dienstenmarkten die aan regelgeving ex ante kunnen worden onderworpen in de sector elektronische communicatie in België, verkeerd toepast.</p> <p>België onderneemt momenteel stappen om de marktanalyses af te ronden, en zo aan de in de ingebrekestelling aangehaalde tekortkomingen tegemoet te komen. De planning opgenomen in het antwoord op de IGS is op schema. Het ontwerp van besluit ontving een gunstig advies vanwege de Europese Commissie en moet nu nog gefinaliseerd en aangemeld worden.</p>
<p><u>Nr.:</u> 2017/2174</p> <p><u>Naam:</u> voor gebruikers bestemde nalevingsmaatregelen uit het Protocol van Nagoya</p> <p><u>Minister(s):</u> Schauvliege</p> <p><u>Verordening:</u> (EU) 511/2014</p>	<p>Fase 2: IGS (25/01/218)</p> <p>14/03/2018: antwoord op de IGS werd verzonden</p> <p>De Europese Commissie is van oordeel dat België de krachtens de artikel 6, lid 1, en artikel 11 van Verordening (EU) nr. 511/2014 van 16 april 2014 betreffende voor gebruikers bestemde nalevingsmaatregelen uit het Protocol van Nagoya inzake toegang tot genetische rijkdommen en de eerlijke en billijke verdeling van voordelen voortvloeiende uit hun gebruik in de Unie op hem rustende verplichtingen niet is nagekomen.</p> <p>De Vlaamse overheid zal de verordening toepassen door een wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. De wetgeving is in voorbereiding.</p>

<p>Nr. 2018/2095</p> <p><u>Naam:</u> de uitrol van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen</p> <p><u>Beleidsdomein(en):</u> OMG, MOW</p> <p><u>Minister(s):</u> Tommelein, Weyts</p> <p><u>Richtlijn:</u> 2014/94/EU</p>	<p>Fase 2: IGS (7/06/2018)</p> <p>19/07/2018: antwoord op de IGS verzonden naar de Commissie. In dit antwoord wordt toelichting voorzien bij de Vlaamse omzetting van de richtlijn en worden remediërende maatregelen in het vooruitzicht gesteld.</p> <p>Richtlijn 2014/94/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2014 betreffende de uitrol van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen</p> <p>De Commissie maakt voor het Vlaams gewest gewag van ontbrekende (informatie van) maatregelen onder Artikel 2, lid 1, Artikel 2, lid 6, Artikel 2, lid 8, Artikel 2, lid 9, Artikel 4, lid 6, Artikel 4, lid 11 en onder Bijlage II: punten 1.7, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 en 3.3. Maatregelen onder Artikel 4, lid 12 en Artikel 5, lid 2 zouden “lopend” zijn.</p> <p>Veiligheidsnormen in de Richtlijn voor walstroomvoorzieningen en tankstations moeten nog omgezet worden in Vlaamse reglementering. Deze omzetting is in voorbereiding en zou eind 2018 afgerond worden.</p>
<p>Nr. 2018/2212</p> <p><u>Naam:</u> gebruik van de 470-790 MHz-frequentieband in de Unie</p> <p><u>Beleidsdomein(en):</u> CJSM</p> <p><u>Minister(s):</u> Gatz</p> <p><u>Besluit:</u> (EU) 2017/899</p>	<p>Fase 2: IGS (19/07/2018)</p> <p>Besluit (EU) 2017/899 van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2017 betreffende het gebruik van de 470-790 MHz-frequentieband in de Unie</p> <p>De Commissie berispt België voor de vertraagde uitvoering van artikel 1, lid 2, van het Besluit (EU) 2017/899, dat stelt dat lidstaten tegen 31 december 2017 alle nodige grensoverschrijdende frequentiecoördinatieovereenkomsten binnen de Unie moeten sluiten om het gebruik van de 700 MHz-frequentieband toe te laten. Volgens de informatie waarover de Commissie beschikt, heeft België dergelijke overeenkomsten nog niet gesloten met Duitsland en het Verenigd Koninkrijk.</p> <p>Een Belgisch gecoördineerd antwoord op de grieven van de Commissie wordt voorbereid.</p>
<p>Nr. 2018/2162</p> <p><u>Naam:</u> beroepskwalificaties</p> <p><u>Beleidsdomein(en):</u> EWI, OV, WVG, CJSM, MOW</p> <p><u>Minister(s):</u> Muyters, Crevits, Vandeurzen, Weyts</p> <p><u>Richtlijn:</u> 2005/36/EG</p>	<p>Fase 2: IGS (19/07/2018)</p> <p>28/08/2018: het verzoek tot verlenging van de antwoordtermijn werd goedgekeurd door de Europese Commissie. België krijgt tot 20/10/2018 om een antwoord te formuleren op de grieven van de Commissie.</p> <p>23/08/2018: Belgisch gecoördineerd verzoek tot verlenging antwoordtermijn ingediend</p> <p>Richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties</p> <p>De Europese Commissie meldt voor België en zijn overheden meerdere vermeende inbreuken en tekortkomingen bij de richtlijn en roept de verschillende bevoegde overheden op om zich te regulariseren/toelichting te</p>

	verschaffen. Voor Vlaanderen maakt de Commissie veelal gewag van een gebrek aan informatie bij de implementatie en uitvoering van verschillende onderdelen van de richtlijn. Vlaanderen zal in samenspraak met andere overheden toelichting voorzien waar die door de Commissie gevraagd wordt. Het beraadt zich nog over verdere remediërende maatregelen.
--	---

FASE 3: MET REDENEN OMKLEED ADVIES (MROA)	
Dossier	Laatste stand van zaken
<u>Nr.:</u> 2015/2204 <u>Naam:</u> ongevallen in de scheepvaartsector <u>Beleidsdomein(en):</u> MOW <u>Minister(s):</u> Weyts <u>Richtlijn:</u> 2009/18/EG	Fase 3: MROA (28/04/2017) 14/11/2017: bijkomend antwoord op MROA werd verzonden 27/06/2017: antwoord op MROA werd verzonden De Europese Commissie is van oordeel dat richtlijn 2009/18/EG niet correct wordt toegepast. Om volledige uitvoering te geven aan richtlijn 2009/18/EG moet er ook een permanente onderzoeksinstantie worden opgericht die over de nodige bevoegdheden beschikt en over naar behoren gekwalificeerde onderzoekers met deskundigheid op het gebied van ongevallen en incidenten op zee voor het uitvoeren van het onderzoek naar de ongevallen met zeeschepen op de binnenwateren. Om dit te regelen zal er een samenwerkingsakkoord afgesloten worden tussen de federale overheid en de gewesten. Het samenwerkingsakkoord is in voorbereiding.

3. Zeven afgeronde inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

FASE 2: INGEBREKESTELLING (IGS)	
Dossier	Laatste stand van zaken
<u>Nr.:</u> 2017/0290 <u>Naam:</u> in het nationale en internationale verkeer maximaal toegestane afmetingen en gewichten <u>Beleidsdomein(en):</u> MOW	Fase 2: IGS (19/07/2017) 20/09/2017: antwoord op IGS werd verzonden Richtlijn (EU) 2015/719 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2015 tot wijziging van Richtlijn 96/53/EG van de Raad houdende vaststelling, voor bepaalde aan het verkeer binnen de Gemeenschap deelnemende wegvoertuigen, van de in het nationale en het internationale verkeer maximaal toegestane afmetingen, en van de in het internationale verkeer maximaal toegestane gewichten

<p>Minister(s): Weyts</p>	<p>Artikel 10 septies van de richtlijn wordt omgezet door het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg, wat betreft de ladingzekering. Dit besluit werd op 17 januari gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en aangemeld bij de Europese Commissie. De overige artikelen worden omgezet door het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 32bis van het koninklijk besluit van 15 maart 1968 houdende algemeen reglement op de technische eisen waaraan de auto's, hun aanhangwagens, hun onderdelen en hun veiligheidstoebehoren moeten voldoen. Dit besluit werd op 2 februari 2018 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en aangemeld bij de Europese Commissie.</p>
<p><u>Nr:</u> 2017/0287 <u>Naam:</u> periodieke technische controle motorvoertuigen en aanhangwagens <u>Beleidsdomein(en):</u> MOW Minister(s): Weyts</p>	<p>Fase 2: IGS (19/07/2017) 30/10/2017: antwoord op IGS werd verzonden 27/09/2017: de aanvraag tot verlenging van de antwoordtermijn werd verworpen door de Europese Commissie 19/09/2017: vraag tot verlenging van de antwoordtermijn tot 19/11/2017 Richtlijn 2014/45/EU van het Europees Parlement en de Raad van 3 april 2014 betreffende de periodieke technische controle van motorvoertuigen en aanhangwagens en tot intrekking van Richtlijn 2009/40/EG De richtlijn wordt omgezet door het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de periodieke technische controle van voertuigen en hun aanhangwagens. Het besluit werd op 17 mei 2018 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en op 18 mei 2018 aangemeld bij de Europese Commissie.</p>
<p><u>Nr:</u> 2017/0289 <u>Naam:</u> technische controle bedrijfsvoertuigen langs de weg <u>Beleidsdomein(en):</u> MOW Minister(s): Weyts</p>	<p>Fase 2: IGS (19/07/2017) 30/10/2017: antwoord op IGS werd verzonden 27/09/2017: de aanvraag tot verlenging van de antwoordtermijn werd verworpen door de Europese Commissie 19/09/2017: vraag tot verlenging van de antwoordtermijn tot 19/11/2017 Richtlijn 2014/47/EU van het Europees Parlement en de Raad van 3 april 2014 betreffende de technische controle langs de weg van bedrijfsvoertuigen die in de Unie aan het verkeer deelnemen en tot intrekking van Richtlijn 2000/30/EG Voor de omzetting van deze richtlijn moeten twee wetteksten aangepast worden: de wegcode en een koninklijk besluit. De aanpassing van de wegcode gebeurt in samenwerking met de experts van CENTREX (federale politie),</p>

	<p>en zal gebeuren via een besluit van de Vlaamse Regering. Het Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemene reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg, wat betreft de ladingzekering, werd op 17 januari gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en aangemeld bij de Europese Commissie. Het koninklijk besluit zal volledig vervangen worden door een nieuw besluit van de Vlaamse Regering. Het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de technische controle langs de weg van bedrijfsvoertuigen werd op 11 mei 2018 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en op 16 mei 2018 aangemeld bij de Europese Commissie.</p>
<p><u>Nr:</u> 2017/0291 <u>Naam:</u> vervoer van gevaarlijke goederen over land <u>Beleidsdomein(en):</u> MOW <u>Minister(s):</u> Weyts</p>	<p>Fase 2: IGS (19/07/2017) 20/09/2017: antwoord op IGS werd verzonden Richtlijn (EU) 2016/2309 van de Commissie van 16 december 2016 tot vierde aanpassing aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang van de bijlagen bij Richtlijn 2008/68/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over land Wat <u>het ADR (wegvervoer)</u> betreft, wordt de richtlijn omgezet door het besluit van de Vlaamse Regering tot aanpassing van de regelgeving betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over de weg aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang. Het besluit werd op 18 december 2017 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en op 20 december 2017 genotificeerd aan de Europese Commissie. Wat <u>het ADN (binnenwateren)</u> betreft, wordt de richtlijn omgezet door het besluit van de Vlaamse Regering tot aanpassing van de regelgeving betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang. Het besluit werd op 25 mei 2018 definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering, werd op 6 juni 2018 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en werd op 8 juni 2018 aangemeld bij de Europese Commissie.</p>

FASE 3: MET REDENEN OMKLEED ADVIES (MROA)	
Dossier	Laatste stand van zaken
<p><u>Nr:</u> 2017/0286</p>	<p>Fase 3: MROA (25/01/2018) 25/01/2018: de Europese Commissie bevestigt in haar MROA dat Vlaanderen de richtlijn volledig heeft omgezet.</p>

<p><u>Naam:</u> milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten</p> <p><u>Beleidsdomein(en):</u> OMG</p> <p><u>Minister(s):</u> Schauvliege</p>	<p>25/07/2017: aan de Europese Commissie werd bevestigd dat de richtlijn volledig is omgezet in Vlaanderen (antwoord op IGS)</p> <p>Richtlijn 2014/52/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 tot wijziging van Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten</p> <p>De richtlijn wordt omgezet door een decreet en een besluit. Het decreet tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, het decreet van 27 oktober 2006 betreffende de bodemsanering en de bodembescherming, het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning en het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten, wat betreft de milieueffectrapportage van bepaalde openbare en particuliere projecten werd op 6 februari 2017 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Het besluit van de Vlaamse Regering betreffende nadere regels voor de milieueffectrapportage over projecten voor de omgevingsveiligheidsrapportage werd 30 maart 2017 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Beide stukken wetgeving werden op 15 mei 2017 aangemeld bij de Europese Commissie. Daarnaast werd nog een hele reeks bestaande wetgeving die deze richtlijn omzet, samen met een concordantietabel, aangemeld bij de Europese Commissie.</p>
---	--

FASE 4: DAGVAARDING	
Dossier	Laatste stand van zaken
<p>Nr: 2016/0165</p> <p><u>Naam:</u> aanleg elektronische communicatienetwerken met hoge snelheid</p> <p><u>Beleidsdomeinen:</u> KB, MOW, OMG, CJSM, RWO</p> <p><u>Minister(s):</u> Homans, Weyts, Tommelein, Gatz, Schauvliege</p> <p><u>Richtlijn:</u> 2014/61/EU</p>	<p>Fase 4: Beslissing tot dagvaarding (13/07/2017)</p> <p>Vlaanderen heeft de richtlijn volledig omgezet op 19 december 2017.</p> <p>18/04/2018: dupliek vanwege België. Vlaanderen is van mening dat de richtlijn wel volledig werd omgezet en weerlegt de argumenten van de Europese Commissie.</p> <p>06/03/2018: repliek vanwege de Europese Commissie. De Europese Commissie is van mening dat Vlaanderen de richtlijn niet volledig heeft omgezet.</p> <p>08/03/2018: de Europese Commissie beslist om de hoogte van de gevraagde dwangsom te verminderen tot €12 142, 08 per dag</p> <p>05/01/2018: verweerschrift ingediend</p> <p>19/10/2017: het Hof kent België een verlenging toe van de termijn voor de indiening van het verweerschrift</p>

15/09/2017: De Europese Commissie legt het verzoekschrift neer bij het Europees Hof van Justitie

23/02/2017: antwoord op het MROA werd verzonden

07/12/2016: instemming verzoek tot verlenging van de termijn voor antwoord op het MROA

28/11/2016: verzoek tot verlenging van de termijn voor antwoord op het MROA ingediend bij de Europese Commissie

Richtlijn 2014/61/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 inzake maatregelen ter verlaging van de kosten van de aanleg van elektronische communicatienetwerken met hoge snelheid.

Deze richtlijn, die ook wel de Broadband Cost-richtlijn wordt genoemd, heeft als doel de uitbouw van snelle elektronische communicatienetwerken te vergemakkelijken en de kosten ervan te drukken door de toegang tot de fysieke infrastructuur en civieltechnische werken te bevorderen.

De richtlijn wordt omgezet door het decreet inzake maatregelen ter verlaging van de kosten voor de aanleg van elektronische communicatienetwerken met hoge snelheid en tot wijziging van diverse decreten. Het decreet werd op 14 november 2017 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en op 16 november 2017 aangemeld bij de Europese Commissie, samen met het KLIP-decreet en het GIPOD-decreet dat ook enkele artikelen van deze richtlijn omzetten én een concordantietabel. Op 30 november 2017 en op 11 december 2017 werden nog vijf stukken regelgeving die artikelen van deze richtlijn omzetten aangemeld bij de Europese Commissie.

Er werd tevens een gewestelijke stedenbouwkundige Verordening voor breedband opgemaakt. Het besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige Verordening inzake breedband werd op 11 juli 2017 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en op 25 augustus 2017 aangemeld bij de Europese Commissie.

De gewesten en de federale overheid dienen afspraken te maken rond de oprichting van een instantie die geschillen kan beoordelen in geval van onenigheden tussen partijen m.b.t. toegang tot infrastructuur, maar ook bij geschillen over transparantie van de informatie, de coördinatie van de civiele werken en de toegang tot de fysieke binnenhuisinfrastructuur. Het samenwerkingsakkoord werd op 7 juli 2017 door de Vlaamse Regering goedgekeurd, het samenwerkingsakkoord werd op 14 juli 2017 ondertekend. Het instemmingsdecreet met het samenwerkingsakkoord werd op 19 december 2017 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en genotificeerd aan de Europese Commissie.

<p><u>Nr.:</u> 2014/0230</p> <p><u>Naam:</u> aanvraagprocedure gecombineerde vergunning onderdanen derde landen</p> <p><u>Beleidsdomein(en):</u> WSE, WVG</p> <p><u>Minister(s):</u> Muyters, Vandeurzen</p> <p><u>Richtlijn:</u> 2011/98/EU</p>	<p>Fase 4: Beslissing tot dagvaarding (13/07/2017)</p> <p>12/04/2018: België legt zijn dupliek neer bij het Europees Hof van Justitie</p> <p>06/03/2018: repliek vanwege de Commissie</p> <p>05/01/2018: verweerschrift neergelegd bij het Hof</p> <p>19/10/2017: het Hof kent België een verlenging toe van de termijn voor de indiening van het verweerschrift</p> <p>25/09/2017: De Europese Commissie legt het verzoekschrift neer bij het Europees Hof van Justitie</p> <p>13/07/2017: nieuwe beslissing tot dagvaarding</p> <p>21/04/2017: aanvullend antwoord op MROA naar de Europese Commissie verzonden</p> <p>16/02/2017: aanvullend MROA van de Europese Commissie</p> <p>28/10/2016: antwoord op bijkomende informatie vraag verzonden aan de Europese Commissie</p> <p>22/09/2016: bijkomende informatievraag vanwege de Europese Commissie</p> <p>28/04/2016: de Europese Commissie beslist om de zaak uit te stellen</p> <p>19/11/2015: beslissing tot dagvaarding</p> <p>08/07/2015: aanvraag tot verlenging van de antwoordtermijn geweigerd door de Europese Commissie</p> <p>30/06/2015: deadline voor antwoord op MROA</p> <p>30/4/2015: Commissie legt MROA neer</p> <p>5/2/2015: bijkomend gecoördineerd Belgisch antwoord op IGS naar de Europese Commissie verzonden</p> <p>28/5/2014: antwoord op IGS werd verzonden</p> <p>Dit inbreukdossier valt ten gevolge van de zesde staats hervorming sinds 1 juli 2014 gedeeltelijk onder de bevoegdheid van Vlaams Gewest en van de Vlaamse Gemeenschap. Het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het koninklijk besluit van 9 juni 1999 houdende de uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, wat betreft de invoering van de gecombineerde procedure werd op 26 februari 2016 principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De adviezen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en van de Raad van State werden ontvangen. Volgens het advies van de Raad van State dient voorafgaandelijk een samenwerkingsakkoord tussen de betrokken overheden te worden afgesloten.</p>
--	---

Het ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid, het Waals Gewest, het Vlaams Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap met betrekking tot de coördinatie tussen het beleid inzake de toelatingen tot arbeid en het beleid inzake de verblijfsvergunningen en inzake de normen betreffende de tewerkstelling en het verblijf van buitenlandse arbeidskrachten werd op 22 september 2017 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het instemmingsdecreet met dit samenwerkingsakkoord werd op 4 april 2018 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en op 5 april 2018 aangemeld bij de Europese Commissie.

Op het niveau van het Vlaamse Gewest worden de nadere modaliteiten voor de aanvragen vastgelegd in het Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het koninklijk besluit van 9 juni 1999 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, wat betreft de invoering van de gecombineerde procedure, en tot opheffing van het koninklijk besluit van 3 augustus 2012 betreffende de regels voor het indienen van de aanvragen en het afleveren van voorlopige arbeidsvergunning in het kader van de aanvraag door een buitenlandse werknemer ter verkrijgen van een 'Europese blauwe kaart'. Dit besluit werd op 1 juni 2018 goedgekeurd door de Vlaamse Regering, op 9 juli 2018 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en op 20 juli 2018 aangemeld bij de Europese Commissie.

Voor wat betreft het artikel 12, 1, f) het recht op gelijke behandeling van werknemers van derde landen inzake de takken van de sociale zekerheid moet de wetgeving rond de kinderbijslag gewijzigd worden, en daarvoor is een samenwerkingsakkoord nodig. Het decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 17 juni 2016 tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap houdende de omzetting in de gezinsbijslagwetgeving van de richtlijn 2011/98/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 betreffende één enkele aanvraagprocedure voor een gecombineerde vergunning voor onderdanen van derde landen om te verblijven en te werken op het grondgebied alsmede inzake een gemeenschappelijk pakket rechten voor werknemers uit derde landen die legaal in een lidstaat verblijven werd op 3 juli 2017 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en op 6 oktober 2017 genotificeerd aan de Europese Commissie.

Voor wat betreft artikel 12, 1, d), het recht op gelijke behandeling van werknemers van derde landen inzake erkenning van diploma's, certificaten en andere beroepskwalificaties, werden, naast de eerdere aanmeldingen, op respectievelijk 9 juni 2017 en 26 april 2017 het decreet tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties en het

	<p>besluit van de Vlaamse Regering betreffende de erkenning van beroepskwalificaties voor gereguleerde beroepen in het onderwijs in het kader van de Europese Richtlijn 2005/36 aangemeld bij de Europese Commissie.</p> <p>Voor wat betreft artikel 12, 1, c), het recht op toegang tot onderwijs werden op 22/11/2017 het decreet betreffende het volwassenenonderwijs, het decreet betreffende het onderwijs XX, het decreet betreffende het onderwijs XXI en het besluit van de Vlaamse Regering tot codificatie van de decretale bepalingen betreffende het hoger onderwijs bijkomend aangemeld bij de Europese Commissie.</p>
--	---

4. Vier afgeronde inbreukdossiers wegens niet-correcte of onvolledige omzetting of toepassing van richtlijnen en andere bronnen van het Europees recht

FASE 2: INGEBREKESTELLING (IGS)	
Dossier	Laatste stand van zaken
<p><u>Nr:</u> 2016/2194</p> <p><u>Naam:</u> Omgevingslawaaï</p> <p><u>Beleidsdomein(en):</u> OMG</p> <p><u>Minister(s):</u> Schauvliege</p> <p><u>Richtlijn:</u> 2002/49/EG</p>	<p>Fase 2: IGS (15/02/2017)</p> <p>14/06/2017: antwoord op IGS werd verzonden</p> <p>05/04/2017: instemming verzoek tot verlenging van de termijn voor antwoord op de IGS</p> <p>03/04/2017: verzoek tot verlenging van de termijn voor antwoord op de IGS ingediend bij de Europese Commissie</p> <p>15/04/2017: deadline voor antwoord op de IGS</p> <p>De Europese Commissie is van oordeel dat België niet heeft voldaan aan zijn verplichtingen uit hoofde van artikel 7, lid 2, artikel 8, lid 2 en artikel 10, lid 2, in samenhang met de bijlagen IV, V en VI van richtlijn 2002/49/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 juni 2002 inzake de evaluatie en de beheersing van omgevingslawaaï.</p> <p>De Europese Commissie geeft aan dat voor wat betreft Vlaanderen het actieplan voor belangrijke wegen buiten de agglomeraties (1), het actieplan voor de belangrijke spoorlijnen buiten agglomeraties (2) en het actieplan voor de voornaamste luchthaven (Brussel Nationaal) ontbreken (3). Op 24 februari 2017 besliste de Vlaamse Regering goedkeuring te geven aan de actieplannen 'wegverkeerslawaaï 2e fase voor de belangrijke wegen met meer dan 3 miljoen voertuigen per jaar' en 'spoorverkeerslawaaï 2e fase voor de belangrijke spoorwegen met meer dan 30.000 treinpassages per jaar'. Deze worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en aan de Europese Commissie bezorgd. Deze actieplannen komen tegemoet aan punten 1 en 2. Over punt 3 heeft de Europese Commissie</p>

	bezwaren bij de onvolledigheid van het Vlaamse plan. Deze bezwaren werden weerlegd in het antwoord op de ingebrekestelling.
--	---

FASE 3: MET REDENEN OMKLEED ADVIES (MROA)	
Dossier	Laatste stand van zaken
<p><u>Nr.:</u> 2014/2189</p> <p><u>Naam:</u> gemeenschappelijke regels interne markt voor elektriciteit en aardgas</p> <p><u>Beleidsdomein(en):</u> OMG</p> <p><u>Minister(s):</u> Tommelein</p> <p><u>Richtlijnen:</u> 2009/72/EG, 2009/73/EG</p>	<p>Fase 3: MROA (25/02/2016)</p> <p>19/07/2016: antwoord op MROA verzonden</p> <p>16/04/2016: verzoek tot verlenging van de termijn voor antwoord op het MROA goedgekeurd door de Europese Commissie</p> <p>04/04/2016: verzoek tot verlenging van de termijn voor antwoord op het MROA ingediend bij de Europese Commissie</p> <p>De Europese Commissie is van oordeel dat bepalingen uit richtlijnen 2009/72/EG en 2009/73/EG betreffende de bevoegdheden van de nationale regulerende instanties (NRI's) en de bescherming van consumenten onjuist werden omgezet.</p> <p>Dit inbreukdossier valt ten gevolge van de zesde staatshervorming sinds 1 juli 2014 gedeeltelijk onder de bevoegdheid van het Vlaams Gewest. Volgende punten dien(d)en te worden aangepakt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de wijzigingen door de regulator aan de toegangsvoorwaarden: dit werd aangepast door het decreet houdende wijziging van het energiedecreet van 8 mei 2009 wat de oprichting en de organisatie van de regulator betreft. Het decreet werd op 30 januari 2017 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en genotificeerd aan de Europese Commissie. - de toegang tot gebruikersgegevens: het besluit van de Vlaamse Regering houdende goedkeuring van het technisch reglement voor de distributie van gas in het Vlaamse Gewest en het besluit van de Vlaamse Regering houdende goedkeuring van het technisch reglement voor de distributie van elektriciteit in het Vlaams Gewest werden op 10 januari 2017 genotificeerd aan de Europese Commissie. - de procedure over de klachtenbehandeling: het besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het energiebesluit van 19 november 2010 wat betreft diverse bepalingen inzake energie-efficiëntie, dat bijlage I, f) van de richtlijnen implementeert werd op 15 september 2016 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en genotificeerd aan de Europese Commissie.

	- het bindende karakter van het consumentenakkoord: hier zal de federale overheid het initiatief nemen.
--	---

FASE 4: DAGVAARDING	
Dossier	Laatste stand van zaken
<u>Nr.:</u> 2008/2184 <u>Naam:</u> Luchtkwaliteit/schonere lucht <u>Beleidsdomein(en):</u> OMG <u>Minister(s):</u> Schouvliege <u>Richtlijn:</u> 2008/50/EG	Fase 4: Dagvaarding (18/6/2015) Verzoekschrift nog niet ontvangen 19/11/2015: de Europese Commissie beslist om de zaak uit te stellen 18/06/2015: beslissing tot aanhangig making van de zaak bij het Europees Hof van Justitie vanwege de Europese Commissie 16/04/2014: antwoord op aanvullend MROA verzonden De Europese Commissie stelt dat België artikelen 13 (overschrijding van grenswaarden voor het niveau van PM 10) en 23, lid 1 (de verplichting om de overschrijding zo kort mogelijk te houden) van de richtlijn niet is nagekomen. Op 18 juni 2015 liet de Europese Commissie weten dat zij de zaak aanhangig zouden maken bij het Europees Hof van Justitie. Het verzoekschrift van de Commissie werd niet neergelegd bij het Hof. Op 19 november 2015 besliste de Europese Commissie om de zaak uit te stellen. De meetresultaten voor het jaar 2015, die 100% conformiteit met de richtlijn aantonen, werden overgemaakt aan de Europese Commissie. Het Europees Milieuagentschap is momenteel bezig met de verificatie van de gegevens.

FASE 5: IGS NA EERSTE VEROORDELING	
Dossier	Laatste stand van zaken
<u>Nr.:</u> 2009/2304 <u>Naam:</u> Stedelijk afvalwater <u>Beleidsdomein(en):</u> OMG <u>Minister(s):</u> Schouvliege <u>Richtlijn:</u> 1991/271/EG	Fase 5: IGS na eerste veroordeling (18/11/2016) 07/02/2017, 15/03/2017 en 30/10/2017: antwoord op IGS werd verzonden 18/11/2016: IGS werd ontvangen 6/11/2014: arrest in zaak C-395/13 18/04/2013: bijkomend antwoord op het MROA

21/03/2013: beslissing tot aanhangig making van de zaak bij het Europees Hof van Justitie vanwege de Europese Commissie

De Europese Commissie was van mening dat er een systematische schending was van artikelen 3, 4 en 10 van richtlijn 1991/271/EG gezien er voor een hele reeks agglomeraties in het Vlaamse en het Waalse Gewest een tekort was in de opvangsystemen van het afvalwater, een onvolledige zuiveringscapaciteit of een gebrek aan vereiste kwalitatieve behandeling. Op 18 april 2013 bezorgde het Vlaamse Gewest een bijkomend antwoord op het MROA met de eerste conforme meetresultaten van de zuiveringsoperaties in laatste agglomeraties waar de volledige infrastructuur werd gerealiseerd (volledige sinds 31 augustus 2012). De Europese Commissie had op 21 maart 2013 al de beslissing genomen om België te dagvaarden voor het Europees Hof van Justitie

De Europese Commissie stelde in haar verzoekschrift neergelegd op 4 juli 2013 dat de agglomeratie Melsbroek niet voldeed aan de voorwaarden opgelegd in artikel 4 van richtlijn 1991/271/EG omdat Vlaanderen nog geen 12 opeenvolgende meetresultaten had voorgelegd aan de Europese Commissie. In het Belgisch verweerschrift van 11 oktober 2013 stelde Vlaanderen dat de agglomeratie Melsbroek wel voldeed aan de voorwaarden opgelegd in artikel 4 van de richtlijn 1991/271/EG. In de daaropvolgende repliek van 27 november 2013 gaf de Europese Commissie aan dat de agglomeratie Melsbroek geen deel meer uitmaakt van de procedure. Op 07 januari 2014 legde België haar dupliek neer, op 15 mei 2014 volgde de hoorzitting. Op 6 november 2014 werd België veroordeeld, het Hof stelde een niet-naleving vast van de richtlijn in verschillende Waalse gemeenten. Het Vlaamse Gewest was niet gevat door het arrest. Het Waalse Gewest is momenteel bezig met zich in orde aan het stellen.